

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham

“SƏS” qəzeti mənim üçün ən əziz qəzetdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 088 (6288) 21 may 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

“Əlincə” Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

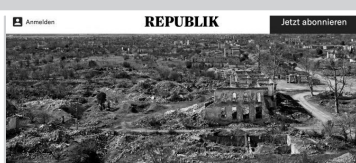
ABŞ-da kişilər bitdi: indi də türklərin üstünə “geylər” gəlirmiş... Bax 5

Ötən yazılarımızın birində (bax: <https://sia.az/az/news/politics/870931.html>) qeyd etmişdik ki,

ABŞ artıq müxtəlif və faktoloji səbəblərə görə global siyasət meydanındaki “supergüc” səlahiyyətlərini get-gedə itirməyə başlayıb. Lakin bu ölkənin siyasi arenasında, daha doğrusu...

İsveçrəli jurnalist Qarabağdan yazdı: “Dağıntılardan geri qalan izlər”

Was übrig bleibt

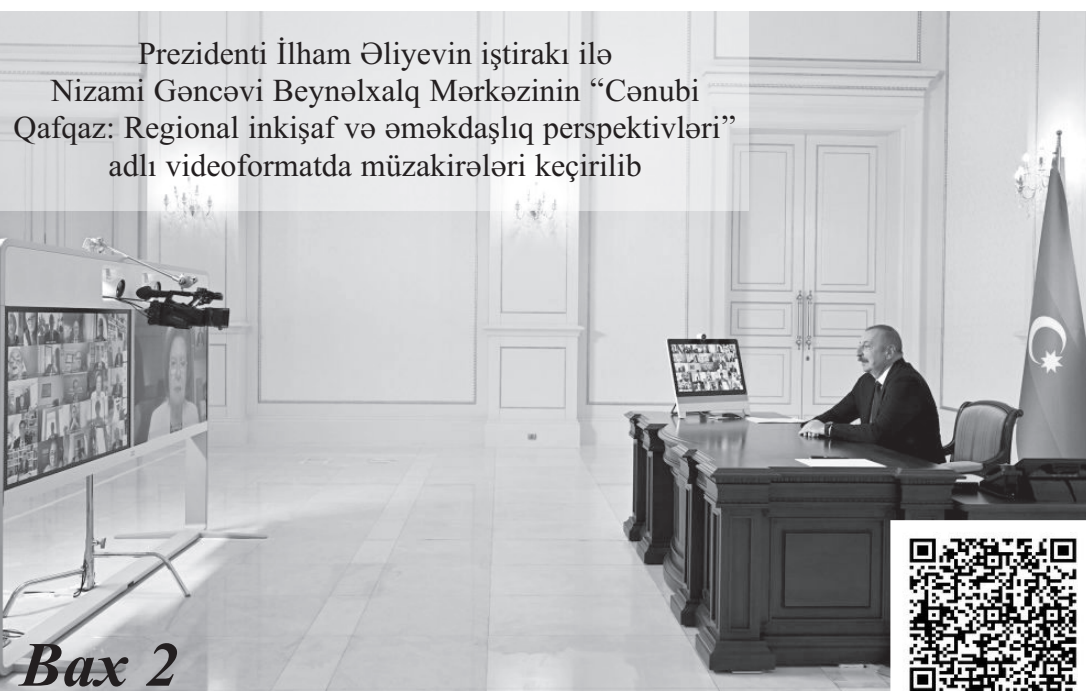
Im Krieg um Berg-Karabach hat Aserbaidschan Gebiete zurückerobert, die lange Jahre von Armenien besetzt waren. Nun wollen viele Aserbaidschaner zurück in ihre alte Heimat. Eine Reise durch die Ruinen, entlang von Minenfeldern zu Freundschaftsbäumen und Granatapfelbäumen.

Eine Reportage von Anne Wüsten (Text) und Roland Schmid (Bilder, 20.05.2021)

İsveçrənin “Republik” onlayn qəzetində jurnalist Andre Vidmerin müəllifi olduğu “Dağıntılardan geri qalan izlər”...

Bax 4

“Zəngəzur dəhlizi açıldıqdan sonra bütün region ölkələri üçün yeni imkanlar yaranacaq”

Bax 2

Paşinyan yeni sənəddən danışır - Sarkisyan isə bixəbərdir...

Bax 4

Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan parlamentdə çıxışı zamanı bildirib ki, Azərbaycanla yeni sənəd imzalamağa hazırlaşırıq. Baş nazir qeyd edib ki, bu sənəd 100% Ermənistanın maraqlarına cavab verir. Əgər Azərbaycan öz razılığını versə, onda o, bu sənədi imzalayacaq. “Əgər Azərbaycan bizim...”

Bax 15

“Kremlin Sarkisyanı etimadı zəifləyib”

“Ermənistanda seçkilər yaxınlaşdıqca, mübarizə aparacaq qüvvələrin də kimliyinə yavaş-yavaş aydınlıq gəlir”. Bu sözləri SiA-ya açıqlamasında politoloq Ceyhun Əhmədli...

Bax 13

“Paşinyanın KTMT ümidləri puç oldu”

- Paşinyanın KTMT-dən və bəzi ermənipərəst dairələrdən hərbi yardım istəməsi 10 noyabr razılaşmasına qarşı çıxması deməkdir. Həm də revanşist fikirlər səsləndirməklə, daxili narazı auditoriyanı sakitləşdirməyə çalışır. Ancaq Paşinyan başa...

Bax 10

“Notizie Geopolitiche” portalı: Ermənistan qarayaxma kampaniyasındansa, yaxşı qonşuluq barədə düşünməlidir

İtaliyanın “Notizie Geopolitiche” analitik-xəbər portalında Azərbaycan səfiri Məmməd Əhmədşadənin həmin portalın baş redaktoru Enriko Oliariyə...

Bax 8

Qanunsuz erməni miqrantları da Rusiyadan qovulur

Bax 10

Məşhur rejissor ata-anası tərəfindən tikə-tikə doğrandı!

Bax 16

Sevinc Osmanqızı Əli Kərimli qarşdurması: II Pərdə!

Bax 14

Bakıda polis qadını güllələyib öldürdü

Bax 16

“Zəngəzur dəhlizi açıldıqdan sonra bütün region ölkələri üçün yeni imkanlar yaranacaq”

Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin “Cənubi Qafqaz: Regional inkişaf və əməkdaşlıq perspektivləri” adlı videoformatda müzakirələri keçirilib

Rəsmi xronika

Mayın 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Xalq artisti, Dövlət Mükafatı laureatı Tofiq Quliyevin abidəsinin ucaldılması haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Tofiq Quliyevin Bakı şəhərində abidəsinin ucaldılması ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsi Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti ilə birlikdə Mədəniyyət Nazirliyinə tapşırılıb.

Prezident İlham Əliyev Xalq şairi Sabir Rüstəmxanlının “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Sərəncama əsasən, Xalq şairi Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi və mədəni həyatında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə təltif edilib.

Mayın 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin “Cənubi Qafqaz: Regional inkişaf və əməkdaşlıq perspektivləri” adlı videoformatda müzakirələri keçirilib. **AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə çıxış edib.**

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

-Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin hörmətli həmsədrləri, xanım Vike Freyberqa və cənab Seragəldin.

İlk öncə, mən bu gün keçirilən müzakirələrin bütün iştirakçılarını salamlamaq istərdim. Fərsətdən istifadə edərək, Nizami Mərkəzinin həmsədrinə və üzvləri-

İlham Əliyev: Azərbaycan COVID-ə qarşı vaksinlərin ədalətli və bərabər bölünməsinə dəstəkləyib

di. Pandemiya ilə bağlı vəziyyətdən asılı olmayaraq, öz fəaliyyətini yeni formada davam etdirdi. Eyni zamanda, bu fəal işin aparıldığı səkkiz il ərzində Mərkəz dünyada aparıcı beynəlxalq təsisatlarından birinə çevrilmişdir. Onun geniş fəaliyyəti, əslində, dünyada sülh, əməkdaşlıq, təhlükəsizlik və sabitlik işinə xidmət edir. Mərkəzin üzvləri ölkələrinə, yaxud beynəlxalq təşkilatlara uzun illər rəhbərlik etmiş məşhur dünya siyasətçiləridir. Sizin təcrübəniz həqiqətən unikaldir. Bir sözlə, bu cür təcrübənin bir araya toplanması, hesab edirəm ki, bugünkü dünya-

olunmayana qədər Ermənistanla əməkdaşlıq etməyəcəyik. Hesab edirəm, Ermənistanın özü də başa düşür ki, onlar çox böyük səhvə yol veriblər. Onlar vaxt itirdilər. Əgər bugünkü Ermənistandakı vəziyyətə nəzər salsaq, görürük ki, Ermənistan müstəqilliyi qazanan zaman ilə müqayisədə vəziyyət daha ağırdır. Çünki bu gün Ermənistanın ordusu belə yoxdur. O, tamamilə məhv edilib. Ölkə altı aydan çoxdur ki, daimi siyasi böhran içindədir. Cəmiyyətdə böyük dərəcədə inamsızlıq yaranıb, qarşılıqlı ittiham irəli sürülür. Bəzi siyasi liderlərin ritorikası

miqyaslı dağıntılara və onların məhv edildiklərinə baxmayaraq, Azərbaycan gələcəyə nəzər salmağa, vahid inteqrasiya edilmiş Cənubi Qafqaz regionunun bir hissəsi olaraq öz gələcəyini planlaşdırmağa hazırdır. Ümid edirik ki, vaxt gələcək və biz, sözün əsl mənasında, Cənubi Qafqazda fəal əməkdaşlıqdan və inteqrasiyadan danışacağıq. Biz artıq çox mühüm təkliflərlə və təşəbbüslərlə çıxış etmişik və yeri gəlmişkən, onlar 10 noyabr 2020-ci il tarixli birgə Bəyanatda da əks olunub. Bu, xüsusən də, kommunikasiyaların və yeni daşımalar dəhlizlərinin açılması ilə bağlıdır. Sizə deyə bilərəm ki, bu layihənin həyata keçirilməsi ilə bağlı iş artıq başlayıb. Azərbaycan bu məqsədlə artıq texniki və maliyyə imkanlarını ayırıb. Zəngəzur dəhlizi açıldıqdan sonra bütün region ölkələri üçün yeni imkanlar yaranacaq. Bu səbəbdən, bildirmək istəyirəm ki, Azərbaycan əməkdaşlığı və ümumi gələcəyimizin planlaşdırılmasına açıqdır, çünki biz istəsək də, istəməsək də qonşuyuq və yanaşı yaşamaq məcburiyyətindəyik. Bu, asan deyil. Burada emosiyalar var. Xüsusən də, Azərbaycan xalqı azad edilmiş torpaqlara səfərlər etdiyi zaman və tam yerlə-yeksan olunan yerləri görəndə, siz yəqin ki, təsəvvür edə bilərsiniz, hansı hissləri keçirirlər. Lakin siyasətçilərin rolu öz gündəliklərini müdafiə etməkdən və yalnız qarşılıqlı fəaliyyət sayəsində regionda dayanıqlı inkişafın, sülhün və təhlükəsizliyin olacağını izah etməkdən ibarətdir.

İlham Əliyev: Ermənistan daim dünya ictimaiyyətini aldatmağa və özünü qurban kimi göstərməyə çalışıb

nə bu müzakirələri başlatdığına görə təşəkkürümü bildirmək istərdim. Çünki hesab edirəm ki, bu, çox yerinə düşən tədbirdir. Təklif etdiyiniz mövzuya gəldikdə isə, “Cənubi Qafqaz: Regional inkişaf və əməkdaşlıq perspektivləri”, fikrimcə, global gündəlikdə duran mühüm məsələlərdəndir, çünki bu yaxınlarda Cənubi Qafqaz regionunda kəskin dəyişikliklər oldu. Əlbəttə ki, yeni vəziyyət yeni yanaşmaları tələb edir.

Lakin, əvvəlcə, mən pandemiya dövründə çox yaxşı fəaliyyətinə görə Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzini təbrik etmək istəyirəm. Bu Mərkəz yeni şəraitə özünü çox müdrik formada uyğunlaşdır-

da nadir hadisədir.

Nəyin baş verdiyi və nəyin baş verəcəyi ilə bağlı Azərbaycanın mövqeyinə gəldikdə, əlbəttə ki, əvvəlcə, demək istərdim ki, regionda son hadisələr, İkinci Qarabağ müharibəsi vəziyyəti tam deyildi. Bu səbəbdən, Cənubi Qafqaz üçün yeni yaşamağa, yeni gündəliyə ehtiyac duyulur.

“Regional inkişaf və əməkdaşlıq üçün perspektivlər” mövzusunda müzakirəni yüksək dəyərləndirirəm, çünki bizim məhz buna ehtiyacımız var. Demək olar ki, 30 il çəkən işğal faktı səbəbindən, Azərbaycan öz mövqeyini birmənalı şəkildə bəyan etdi ki, biz ərazilər azad

hər hansı bir qəbul edilən çərçivədən tam uzaqdır.

Bir sözlə, onlar vaxt itirdilər. Onlar Azərbaycanın enerji və daşımaların inkişafı təşəbbüslərindən məhrum oldular. Nəhayət, onlar işğal etdikləri əraziləri itirdilər. O ərazilər ki, onlara nə tarixi nöqtəyi-nəzərdən, nə də ki, beynəlxalq hüquq baxımından məxsus deyildi. İndi isə, münaqişə başa çatdıqdan sonra, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, ilk növbədə, Azərbaycan tərəfindən, sonra isə ötən ilin 10 noyabr tarixli birgə Bəyanat ilə artıq həll olunub.

Biz indi gələcəyə baxmalıyıq. 30 illik işğala, azad olunmuş ərazilərdə geniş-

Çoxsrlik tarixi, maddi-mədəniyyət abidələri, zəngin ədəbiyyatı, incəsənəti və musiqi mədəniyyəti ilə dünya miqyasında seçilən və tanınan Azərbaycana olan maraq zaman-zaman artır. Müxtəlif sənət növlərinin ayrı-ayrılıqda uzun və mürekkəb inkişaf yolu keçməsinə baxmayaraq, birlikdə vəhdət təşkil edərək Azərbaycan incəsənəti və mədəniyyəti haqqında tam təsəvvürlərin yaranmasına səbəb olmuşdur.

Müasir dövrümüzdə zəngin və təkrarsız irsə malik olan Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənətinin hər bir növü ölkəmiz haqqında geniş məlumatların yaranmasına imkan verir. İstənilən xalqın nümayəndəsində milli sənətimizə sevgi və məhəbbət var. Uzun illərin məsafəsində yaradılan sənət nümunələri Azərbaycanın dünya ölkələrinə açıq olduğu bir zamanda bütün qitələrə yol açıb. Hər bir qitədən Azərbaycanın milli mədəniyyət nümunələrinin səsi eşidilir. Dünyanın ən zəngin muzeylərində, teatrlar sahələrində, sərgi və konsert salonlarında Azərbaycanın nadir inciləri yer alıb. Londonun, Parisin, Vaşinqtonun, Vyannanın, Romanın, Berlinin, İstanbulun və başqa ölkələrin zəngin muzeylərində mədəniyyət nümunələri qorunub saxlanılır. Klassiklərimizin və müasirlərimizin yaratdıqları nümunələr dünya mədəniyyəti xəzinəsində özünəməxsus şərfli yer tutur. Bu gün Azərbaycan mədəniyyəti qədim kökləri üzərində inkişaf edir və dünyaya inteqrasiya olunur. Xalqımızın tarixi qədər qədim və zəngin olan Azərbaycan mədəniyyəti xalqın yüksək mədəni irsə malik olmasını sübut edir. Bütün bu nümunələrin tanınmasında və təbliğində Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin rolu və imzası var. "Mənim həyatımın məqsədi Azərbaycandır, Azərbaycan xalqıdır, Azərbaycan Respublikasıdır, Azərbaycan vətəndaşıdır. Əgər buna nail ola bilsəm ən xoşbəxt adam kimi həyatımı başa çatdıracağam" - deyən Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın işıqlı gələcəyinin təminatçısı oldu. Heydər Əliyev Azərbaycanın demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət quruculuğunun, ilk Konstitusiyasının müəllifi oldu. Azərbaycanın nadir abidələrinin bu gün YUNESKO tərəfindən beşəriyyətin mədəni irs siyahısına daxil edilməsi, ümumiyyətlə, müxtəlif zamanlarda el sənətkarlarının düzəltdiyi əl işlərinin və toxuduğu xalçaların dünyanın məşhur muzeylərində mühafizə olunması Ulu Öndər Heydər Əliyevin uzaqgörən, müdrik siyasətinin nəticəsidir. Həqiqətən də, belə bir sənətin yaradıcısı olan Azərbaycan mədəniyyəti Ulu Öndərin həyata keçirdiyi mədəniyyət siyasəti əsasında dünyaya vəsiqə aldı.

XALQIMIZ TARIXİ, MƏNƏVİ İRSİ, KEÇMİŞİ İLƏ FƏXR EDİR

Təmali Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan bu siyasət milli mədəni irsimizin, dəyər və sərvətlərimizin qorunub saxlanılmasına töhfələrini verir. Məlumdur ki, mədəniyyət hər bir xalqın mənəvi dünyasının, milli mövcudluğunun əsas atributlarından biridir. Sovet dövründə bütün beynəlxalq mədəni əlaqələrin Moskva tərəfindən müəyyən edilməsinə və tənzimlənməsinə baxmayaraq, özünəməxsusluğu ilə seçilən Azərbaycan incəsənəti beynəlxalq arenaya çıxma bilməmiş və bu çıxış öz təcəssümünü Hollandiya, İtaliya, Portuqaliya kimi ölkələrdə Azərbaycan Mədəniyyət Günlərinin keçirilməsində, Azərbaycan Dövlət Opera və Ballet Teatrının Fransa və digər ölkələrdə qastrollarında tapmışdır. Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra beynəlxalq mədəni əlaqələr yeni xarici siyasətin başlıca alətlərindən birinə çevrildi. Bu siyasətin əsas məqsədləri xarici ölkələrlə qarşılıqlı anlaşma və qarşılıqlı inam münasibətlərini möhkəmləndirməkdən, onlarla bərabərhüquqlu

Bütün qitələrə yol açan Azərbaycan mədəniyyəti

və qarşılıqlı faydalı olan tərəfdaşlığı inkişaf etdirməkdən, ölkəmizin dünyada obyektiv şəkildə tanınmasını təmin etməkdən ibarət olmuşdur. Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən həyata keçirilən mədəniyyət siyasəti beynəlxalq münasibətlərdə də öz əksini tapmışdır. Bir çox xarici ölkələrlə regional və şəhərlər səviyyəsində əlaqələr nəzərə cərpacaq dərəcədə güclənmişdir.

Qədim zəngin maddi və mənəvi mədəniyyətə malik xalqımız məhz Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin mədəniyyət siyasəti nəticəsində öz varlığı, mənəvi irsi, keçmişi ilə fəxr edir. Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan mədəniyyətinin və mənəviyyətinin himayədarı kimi tarixə iz saldı. Görülən işlərin məntiqi olaraq belə nəticəyə gəlmək mümkündür ki, Azərbaycan mədəniyyətinin Ulu Öndər Heydər Əliyev qədər əsl himayədarı, böyük qayğıkeşi olmayıb və Onun xidmətləri nəticəsində Azərbaycan mədəniyyəti, sözün həqiqi mənasında, yüksəliş dövrü keçib. Bu yüksəliş dövründə mədəniyyət və incəsənətimizin aparıcı simalarına göstərilən qayğı da diqqəti çəkən məqamlardandır. Azərbaycan incəsənətinin inkişafına nail olmaq üçün Ulu Öndər Heydər Əliyev görkəmli bəstəkarların, rəssamların, kino və teatr xadimlərinin yubileylərinin dövlət səviyyəsində keçirilməsinə xüsusi önəm yetirirdi. Ümummilli Liderin mədəniyyətimizə qarşı həssas münasibətinin nəticəsidir ki, O, müasirliyin klassika üzərində inkişafına önəm verirdi. Azərbaycanın böyük klassikləri olan Üzeyir Hacıbəyovun, Müslüm Maqomayevin əsərlərinin gənc nəsillər tərəfindən öyrənilməsinə, tamaşaya qoyulmasına daim diqqət göstərirdi. Azərbaycanın müxtəlif məkanlarında tanınmış sənət xadimlərinin şairlərin, yazıçıların, musiqiçilərin, rəssamların, memarların ev-muzeylərinin fəaliyyət göstərməsi də məhz Ulu Öndərin mədəniyyət siyasətinin məntiqidir.

Bu gün Azərbaycan mədəniyyəti ənənələri üzərində inkişaf mərhələsinə keçərək yaşayır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin mədəniyyət sahəsinə dair imzaladığı fərman və sərəncamların məntiqi olaraq milli mədəniyyətimizin dünyada tanınması, ölkəmizin dünyanın mədəniyyət məkanına uğurla inteqrasiya olunması, milli mədəni irsimizin, dəyər və sərvətlərimizin qorunub saxlanılması, inkişaf etdirilməsi istiqamətində müəyyən nəti-

cələrə nail olunur. Dövlət başçısının mədəniyyət siyasəti nəticəsində əldə olunan uğurların miqyası geniş və əhatəlidir. Mədəniyyət cəmiyyətin müasir inkişaf səviyyəsi, insanın yaratdığı, nəsildən-nəslə ötürdüyü maddi və mənəvi dəyərlərin məcmusu olduğundan, bu sahədə görülən işlərin mahiyyəti də bellidir. Müstəqil Azərbaycanın mədəniyyət siyasətində islami dəyərlərə yeni prizmadan baxış kimi meyillər ictimai düşüncənin formalaşmasında əhəmiyyətli rol oynayır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin apardığı məqsədyönlü siyasət və mədəniyyətə göstərdiyi qayğı xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinin qorunması və beynəlxalq səviyyədə təbliğinə istiqamətlənib. Belə ki, mədəniyyətin elə bir sahəsi yoxdur ki, onun inkişafı ilə bağlı Dövlət Proqramı qəbul edilməsin. Teatr, kino, musiqi, milli-mənəvi dəyərlərimizin digər sahələrini əhatə edən uzunmüddətli proqramlar bu sahələrin yenidən qurulmasına imkan yaradır, ayrılan dövlət vəsaitləri hesabına mədəniyyətin maddi-texniki bazası daha da möhkəmləndirilir. Paytaxtımızda, region mərkəzlərində teatrlarımızın binası təmir olunub, müasir üslubda yenidənqurma işləri aparılıb. Kino yaradıcılığı sahəsində yeni proqram reallaşdırılıb. Filmlərimizin qorunub saxlanıldığı Dövlət Film Fondu üçün yeni binanın tikilməsi və onun müasir avadanlıqlarla təmin olunması mənəvi sərvətimiz olan filmlərimizin qorunması, bərpası və gələcək nəsillərə ötürülməsində əhəmiyyətli rol oynayır. Bu gün ölkəmizin ən iri kinoteatrından olan Bakıdakı Nizami adına kinoteatr Avropa standartları səviyyəsindədir.

AZƏRBAYCAN MƏDƏNİYYƏTİ SƏRHƏDSİZ OLARAQ TƏBLİĞ EDİLİR

Musiqi sahəsində nailiyyətlər daha çox və ürəkaçandır. Bu sahədə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun və İSEKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın xidmətlərini xüsusi olaraq qeyd etmək lazımdır. Ölkəmizdə son illərdə (pandemiya dövrünə qədər) Muğam festivalı, Qəbələdə keçirilən Beynəlxalq Musiqi Festivalı Azərbaycan musiqisinin ruhunu əks etdirən və qəlblərin və düşüncə-

lərin bir araya gəlməsi üçün bu cür tədbirlər mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu gün regionlarımızda yaradılan Heydər Əliyev muzeylərini xüsusi olaraq qeyd etməliyik. Bu muzeylərdə Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətini əks etdirən eksponatlar gənc nəslin tərbiyəsində əhəmiyyətli rol oynayır. Dövlət incəsənət Muzeyi, Nizami adına Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi, Tarix Muzeyi kimi məkanlar yeni üslubda təmir olunub. Yeni üslubda olan orijinal Xalça Muzeyi orijinal memarlıq üslubuna görə diqqəti cəlb edir. Azərbaycan Respublikasında aparılan məqsədyönlü xarici siyasətin uğurları mədəniyyətimizin təbliğinə də geniş imkanlar yaratmışdır. Son illərdə Amerikada, Kanadada, Rusiyada, Fransada, Avstriyada, Almaniyada, İranda, Çində, Yaponiyada, Misirdə, Qətərdə, İordaniyada və digər ölkələrdə keçirilmiş Azərbaycan mədəniyyəti günlərində ölkəmizin mədəniyyəti sərhədsiz olaraq təbliğ edilmişdir. YUNESKO-nun Azərbaycan mədəniyyətinə göstərdiyi qayğı, bu təşkilatın xətti ilə Azərbaycanın görkəmli ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinin yubileylərinin keçirilməsi əlaqələrin getdikcə genişləndirilməsinin bariz nümunəsidir. Söz yox ki, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın bu təşkilatın xoşməramlı səfiri adını qazanması da böyük etimadın nəticəsidir.

“BİZ BU GÖZƏL ƏNƏNƏNİ BƏRPA ETDİK VƏ BUNDAN SONRA “XARİBÜLBÜL” FESTİVALI ŞUŞADA HƏR İL KEÇİRİLƏCƏK”

Bu gün Azərbaycan yeni bir yüksəliş dövrünü yaşayır. Azərbaycanın işğaldan azad olunan torpaqlarında olan mədəniyyət nümunələrimiz yeni həyata qovuşacaqlar. Ağdam, Qubadlı, Zəngilan və digər şəhərlərimizdə Ermənistan mədəni soyqırımı törədib, bu ərazilərdə dini ziyarətgah, məscid, muzey və çoxlu sayda digər mədəni və dini abidələri məhv edib. Təkcə Şuşa şəhərində azərbaycanlıların tarixi izlərini silmək məqsədilə vandallar 600-ə yaxın tarixi-memarlıq abidəsini dağıtmış, buradakı nadir sənət incilərini talayıb və məhv ediblər. Üzeyir Hacıbəyli, Bülbül, Nəvəvan kimi tarixi şəxsiyyətlərin heykəllərini belə güllələyiblər. Şuşa Tarix Muzeyi, Dövlət Xalça Muzeyinin filialı və Xalq Təbiiqi Sənəti Muzeyi, Qarabağ Dövlət Tarix Muzeyi kimi məkanlar 30 ilə yaxın bir zamanda erməni işğalçıları tərəfindən təcavüzünə məruz qalıb. Bütün tarixi mədəniyyət, dini abidələrimiz bərpa olunacaq. Vəqif Poeziya günləri keçiriləcək. Bildiyimiz kimi, Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə yenidən Şuşada, Cıdır düzündə “Xaribülbül” musiqi festivalı keçirildi. Azərbaycan musiqisi dünyaya səs saldı. “Biz bu gözəl ənənəni bərpa etdik və bundan sonra “Xaribülbül” festivalı Şuşada hər il keçiriləcək”, deyər dövlət başçısı festivalın açılış zamanı bildirib.

Azərbaycan Şərqlə Qərbin qovşağında yerləşdiyindən ölkənin mədəniyyəti hər iki tərəfin mədəniyyətinin elementlərini özündə birləşdirir. Ona görə də Azərbaycan mədəniyyətinin dünyada qəbul edilməsi, xüsusilə, Şərqlə Qərblə ölkələrinin bizim mədəniyyət və incəsənətimizə maraq göstərməsi təsadüfi deyil.

Zümrüd BAYRAMOVA

İsveçrəli jurnalist Qarabağdan yazdı: “Dağıntılardan geri qalan izlər”

Paşinyan yeni sənəddən danışır - Sarkisyan isə bixəbərdir...

Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan parlamentdə çıxışı zamanı bildirib ki, Azərbaycanla yeni sənəd imzalamağa hazırlaşırıq. Baş nazir qeyd edib ki, bu sənəd 100% Ermənistanın maraqlarına cavab verir. Əgər Azərbaycan öz razılığını versə, onda o, bu sənədi imzalayacaq.

“Əgər Azərbaycan bizim razılaşmalarımızı yerinə yetirsə və haqqında danışdığımız şərtləri yerinə yetirsə, mən bu sənədi imzalayacağam”, deyən Paşinyanın sözlərinə görə, danışıqlar hələ də davam etdiyindən sənədin mətnini açıqlamaq niyyəti yoxdur: “İşçi sənədi açıqlamaq düzgün deyil”.

Paşinyanın parlamentdəki bu çıxışı deputatlarda düş effekti yaradıb. Hətta hakim partiyayı təmsil edən parlament üzvləri belə jurnalistlərin sualı qarşısında gözlərini döyməli olublar. Hansı sənəddən söhbət getdiyini bilməyən deputatlar media işçilərindən vaxt istəməklə onların suallarından hələlik yayınmağı bacarıblar.

Məsələ burasındadır ki, Ermənistan prezidenti Armen Sarkisyan da həmin sənəddən xəbərsizdir. Prezidentin mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, Azərbaycanla imzalanması təklif olunan sənədlə bağlı müzakirələrdə və əlaqədar proseslərdə A.Sarkisyan iştirak etməyib və iştirak etmir: “Prezidentin sənəd haqqında, xüsusən də təfərrüatları barədə məlumatı yoxdur. Respublika Prezidenti əmindir ki, bu proseslər mümkün qədər açıq və bütün maraqlı tərəflərin iştirakı ilə olmalıdır”.

Ermənistanın Vatikandakı keçmiş səfiri və Serj Sarkisyanın kürəkəni Mikael Minasyan isə məsələdən agah olan birisi kimi bəzi kartları açıb. Bildirib ki, Paşinyan “Azərbaycan qoşunlarının Ermənistan ərazisindən çıxarılması” müqabilində yeni sərhəd və ərazi güzəştləri prinsipləri ilə razılaşmış. Keçmiş səfirin dediyinə görə, indi təsdiq mərhələsində olan üçtərəfli sənədin gizli tərəfləri də var.

Ermənistan parlamentindəki hakim “Mənim addımım” blokundan olan millət vəkili, müdafiə və təhlükəsizlik komissiyasının rəhbəri Andranik Köçeryan Azərbaycanla imzalanması üçün hazırlanan sənəd barədə məlumatı olmadığını deyib. Jurnalistlərə bu barədə danışan deputat onlardan sənədin nədən ibarət olduğunu anlamaq üçün vaxt vermələrini xahiş etdi. Bu açıqlama jurnalistləri çox təəccübləndirib, çünki hökumətdə təmsil olunan bir deputatın və əsasən də parlamentdə komissiya rəhbəri olan birisinin sənəd barədə məlumatının olmaması başadüşülən deyil.

“Deyirəm ki, bu anda bilmirəm. Növbəti an öyrənəcəyəm” deyən Köçeryan mövqeyini izah edib. O, sənədin mövcudluğu barədə hökumətin iclasından sonra məlumat aldığını söyləyib. Sənədlə bağlı məsələ Milli Məclis Şurasının iclasında müzakirə ediləcək. Paşinyan sənədin mövcudluğunu əqidə yoldaşlarından niyə gizlədib, soruşduqda, Köçeryan cavab verə bilməyib. Vatikandakı keçmiş səfir Serj Sarkisyanın kürəkəni Mikael Minasyan tərəfindən sənədin “sızması”nı şərh edən millət vəkili ritorik bir təklif verib: “Əziz kürəkənimizi tapıb bu sualı ona verin”.

Qeyd edək ki, Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan liderlərinin Qarabağ üzrə üçtərəfli bəyanatı 2020-ci il noyabrın 10-da imzalanıb. Bəyanata əsasən, Dağlıq Qarabağ münaqişə zonasında 2020-ci il noyabrın 10-u saat 00:00-dan etibarən bütün hərbi əməliyyatların dayandırılması və tam atəşkəs barədə razılaşılıb. Bəyanata görə, Ağdam rayonu 2020-ci il noyabrın 20-də, Kəlbəcər rayonu noyabrın 25-də (ilkin olaraq noyabrın 15-i nəzərdə tutulurdu), Laçın rayonu isə dekabrın 1-də Azərbaycana qaytarılıb. Bununla yanaşı, təmas xətti və Laçın dəhlizi boyunca Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingenti yerləşdirilir. Paralel olaraq Ermənistan silahlı qüvvələri işğal olunmuş ərazilərdən çıxarılmalıdır.

Tərəflərin razılığına əsasən, yaxın üç ildə Laçın dəhlizi üzrə Xankəndi ilə Ermənistanın əlaqəsini təmin edəcək yeni hərəkət marşrutunun tikintisinin planı müəyyən olunacaq. Daxili məcburi köçkünlər və qaçqınlar BMT-nin Qaçqınların işləri üzrə Ali Komissarının nəzarəti altında Dağlıq Qarabağın və ətraf rayonların ərazisinə qayıdacaqlar. İqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpa olunacağı gözlənilir. Ermənistan Respublikası vətəndaşların, nəqliyyat vasitələrinin və yüklərin hər iki tərəfə maneəsiz hərəkətinin təşkil olunması məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının qərb rayonları ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında nəqliyyat əlaqəsini təmin edəcək.

V.VƏLİYEV

Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 16 yanvar tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında COVID-19 xəstəliyi əleyhinə 2021-2022-ci illər üçün Vaksinasıya Strategiyası”na uyğun olaraq COVID-19 infeksiyasına qarşı mübarizə məqsədilə əhalinin vaksinasıya olunması uğurla davam edir. SİA xəbər verir ki, Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin təşəbbüsü və TƏBİB-in təşkilatçılığı ilə 20 may 2021-ci il tarixdə Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatında “Azərbaycan Respublikasında COVID-19 xəstəliyi əleyhinə 2021-2022-ci illər üçün Vaksinasıya Strategiyası”na uyğun olaraq “Daha Sağlam Gələcək” adı altında partiyanın gənc üzvlərinin peyvəndlənməsi həyata keçirilib.

“Daha sağlam gələcək” adı altında vaksinasıya aksiyası həyata keçirilib

məqar göstərməyə çağırıram və cəmiyyətimizə onu demək istəyirəm ki, gəlin fəal şəkildə bu prosesdə iştirak edək və COVID-19 bəlasını ölkəmizdən kənarda tutaq”, deyər sədr müavini fikrini tamamlayıb.

Tədbirə qatılan TƏBİB-in departament rəhbəri Aygün Əliyeva isə ümumilikdə vaksinasıya prosesinin gedişi barədə danışaraq, səyyar briqadalar təşkil olunmasının əhəmiyyətini vurğulayıb.

Aprelin 2-dən başlayaraq isə, tibb məntəqələrində sıxlığın qarşısını alınması, vaksinasıya prosesinin daha da sürətləndirilməsi məqsədi ilə TƏBİB tərəfindən səyyar briqadalar təşkil olunub. Bu günə qədər 100-dən artıq dövlət, özəl sektor, universitetlər və müxtəlif qurumlardan gələn təkliflər nəzərə alınmış və son statistikaya görə, 25 mindən artıq müxtəlif dövlət və özəl sektor işçiləri birinci dozanı, 5 mindən artıq işçilər isə ikinci dozanı məhz səyyar briqadalar nəticəsində əldə ediblər və vaksinasıyaya cəlb olunublar.

Bu gün isə biz ölkənin siyasi flaqmanı olan hakim partiyanın təşəbbüsü ilə Yeni Azərbaycan Partiyasında idik. Günü sonuna qədər Yeni Azərbaycan Partiyasının kö-

Nəzərə çatdıraq ki, TƏBİB-in səyyar briqadası tərəfindən ilkin olaraq 150-dək gəncin peyvəndlənməsi nəzərdə tutulub. Qeyd edək ki, tədbirin məqsədi ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edən partiya gənclərinin virusa qarşı immun sisteminin gücəndirilməsi və eyni zamanda pandemiya ilə mübarizə tədbirləri çərçivəsində gənclərin rolunun artırılmasından ibarətdir.

Tədbirdə Səs Internet Televiziyasına müsahibə verən YAP Gənclər Birliyinin sədri Bəxtiyar İslamov vurğulayıb ki, bu vaksinasıya prosesinin keçirilməsində məqsəd, ölkəmizdə aparılan könüllülük əsasında vaksinasıya prosesinə gənclərin tövə verməsinə şərait yaratmaqdır.

“Bu gün Yeni Azərbaycan Partiyasının Gənclər Birliyi və TƏBİB-in ortaq təşkilatçılığı ilə Yeni Azərbaycan Partiyasının fəal gənclərinin COVID-19 virusu əleyhinə vaksinasıya həyata keçirilir. Ümumilikdə, vaksinasıya hal-hazırda Azərbaycanda COVID-19 virusu əleyhinə qəbul olunmuş vaksinasıya strategiyasına uyğun şəkildə keçirilir və bu gün Yeni Azərbaycan Partiyasının 150 nəfərdək fəal gənci könüllülük əsasında ilkin vaksinasıyadan keçirlər və onlara COVID-19 virusu əleyhinə vaksin vurulacaq.

Yeni Azərbaycan Partiyasının fəal gənclərinin iştirakçısı olduğu müxtəlif ictimai proseslərdə, müxtəlif tədbirlərdə onların bu virus əleyhinə qorunmasını təmin etmək, eyni zamanda ölkəmizdə aparılan könüllülük əsasında vaksinasıya prosesinə gənclərin tövə verməsinə şərait yaratmaq tədbirin əsas məqsədidir. Gənclərimiz bu gün vaksinasıya prosesindən keçdikdən sonra onlara 28 gündən sonra ikinci dozalar yenidən TƏBİB tərəfindən vurulacaq və bundan sonra onlar artıq müxtəlif ictimai tədbirlərdə, proseslərdə daha rahat, daha sağlam şəkildə iştirak edə biləcəklər”, deyər birliyin sədri Bəxtiyar İslamov bildirib.

Həmçinin YAP Gənclər Birliyinin sədr müavini Fəslə Nəbiyev gəncləri vaksinasıya prosesinə maraqlı göstərməyə çağırıb. “Bildiyiniz kimi bu gün Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin təşəbbüsü və TƏBİB-in təşkilatçılığı ilə Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatının inzibati binasında vaksinasıya, peyvəndlənmə prosesi həyata keçirilir və partiyaımızın fəal gəncləri hal-hazırda gördüyünüz kimi, bu prosesdə yaxından iştirak edirlər. Mən özüm də bu gün bu vaksinasıya prosesindən çox uğurla keçdim və özümü də çox yaxşı hiss edirəm.

Fürsətdən istifadə edərək bütün gənclərimizi vaksinasıya prosesinə

“Bildiyiniz kimi, yanvar ayının 18-dən başlayaraq ölkəmizdə vaksinasıya prosesinə start verilib. Strategiyaya uyğun olaraq, ilk olaraq tibb işçiləri fevral ayının 8-dən başlayaraq, 65 yaşdan yuxarı insanlar, fevral ayının 17-dən başlayaraq, 50 yaşdan yuxarı insanlar, martın 22-dən 40 yaşdan yuxarı insanlar, mayın 10-dan isə 18 yaşdan yuxarı vətəndaşlarımız məhz bu prosesə cəlb olunub. Artıq son statistikaya görə, 1 milyon 800 mindən artıq vaksin tətbiq olunub, 1 milyondan artıq vətəndaşımız birinci doza vaksini, 800 mindən artıq vətəndaşımız isə ikinci doza vaksini qəbul edib.

nüfuzlarının müraciətləri nəzərə alınacaq. Təxminən 100-dən artıq könüllü, Yeni Azərbaycan Partiyasının Gənclər Birliyinin üzvlərinin vaksinasıyaya cəlb olunması nəzərdə tutulub”, deyər TƏBİB-in departament rəhbəri diqqətə çatdırıb.

Xatırladaq ki, bu ilin yanvar ayının 18-dən etibarən həyata keçirilən aksiyada əhalinin demək olar ki, xeyli hissəsi artıq vaksinin ikinci dozasını qəbul edib. Onu da diqqətə çatdıraq ki, ölkəmizdə COVID-19 infeksiyasına qarşı mübarizə məqsədilə əhalinin peyvəndlənməsi prosesinin yüksək keyfiyyətlə təşkil edilməsi üçün bütün zəruri tədbirlər görülür.

Ötən yazılarımızın birində (bax: <https://sia.az/az/news/politics/870931.html>) qeyd etmişdik ki, ABŞ artıq müxtəlif və faktoloji səbəblərə görə global siyasət meydanındaki “supergüç” səlahiyyətlərini get-gedə itirməyə başlayıb. Lakin bu ölkənin siyasi arenasında, daha doğrusu, Bayden administrasiyasında baş verən və bir-birini tez-tez dəyişən proseslər göstərir ki, yeni supergüclərin meydana çıxdığı dünyada ABŞ-in nüfuzu sürətlə aşağı düşür. Bunun isə qeyd edilənlərlə yanaşı, həm də digər bir sıra səbəbləri var. Həmin səbəblərdən yalnız birini göstərməklə ABŞ-in sözdə demokratlar tərəfindən yürüdülmə idarəçilik mexanizminin nə qədər faciəli olduğunu əminliklə vurğulaya bilərik.

Böyük Türk Dünyasının bəşəri siyasi arenaya sürətli inteqrasiyası həmin təlaş daha da artırmaqdadır

Sirr deyil ki, Bayden administrasiyasını narahat edən, təlaşlandıran əsas faktorlardan biri və hətta birincisi XXI əsrin TÜRK ƏSRİ olması gerçəkliyi. Böyük Türk Dünyasının bəşəri siyasi arenaya sürətli inteqrasiyası həmin təlaş daha da artırmaqdadır. Xüsusilə, Ankara və Bakının vahid sistem olaraq bir araya gəlməsi, regional təhlükəsizliyin təminatı məsələlərində eyni hədəfə vurmaları, o cümlədən, həmin kontekstdə Rusiya faktorunun da yer alması istər-istəməz ABŞ-da qıcıq yaradır və bu qıcıq yalnız Amerikada deyil, Qərbin bir sıra ölkələrində

ABŞ-da kişilər bitdi: indi də türklərin üstünə “geylər” gəlirmiş...

Bayden administrasiyasının rəsmi sözçüsü Ned (Edvard) Prays jurnalist Riçard Nudokla nişanlıymış, evlənməyə hazırlaşır!

də istər açıq, istərsə də üstüörtülü şəkildə görünməkdədir. Əsasən də, Azərbaycan-Ermənistan sərhədində gedən proseslər baxımından. Bu məsələdə xristian klubu, yaxud yeni əsrin səlib yürüşündə iştirak edən erməni lobbisinin də rolu kifayət qədərdir. Lakin mövzudan yayınmayaraq qayıdaq əsas məsələyə...

Ərdoğanı “antisemit” adlandıran

rəsmi gey!

Əsas məsələlərdən biri də budur ki, ABŞ dövlət departamentinin sözçüsü Ned (Edvard) Prays Ermənistanın hay-küyünə dəstək məqsədi ilə Azərbaycana qaşrı guya ki, hücum keçib. Belə ki, bir neçə gün əvvəl bu şəxs, ya da fərd (çünki onun həyatsürmə və intim maraqlarına söykənən orientasiyasına ictimai rəyin oxuyaraq nəticə çıxara biləcəyi hansı adı verəcəyimiz müəyyən

çətinlik yaradır-R.R.) sərhəddəki gərginliyi azaltmağa çağırıb, əlbəttə ki, erməni yönündən çıxış edərək. Ancaq sonradan bir az “cəsarətlənərək” Ərdoğanı “antisemit” adlandırır (?). Yəqin ABŞ-ın Bayden administrasiyası dövlət başçılarına qarşı ittihamlar irəli sürməkdə yarışa çıxıblar. Çünki Amerika prezidenti Bayden də Rusiyanın prezidenti Vladimir Putini “qatil” adlandırmışdı.

Bu iki amerikalı “göyərçinlərə” “qoşa qarıyasınız”, “bir yastıqda qocalasınız” tipli alqışları deyər bilməyəcəyik...

Bəs Ərdoğanı “antisemit” adlandıran Ned Prays kimdir? Apardığımız araşdırmaların nəticəsinə görə, sən demə, o böyda ABŞ departamentinin rəsmi sözçüsü - cinsi azlıq nümayəndəsiymiş, yeni gey (gay). Hələ bu, harasıdır? Məlum olub ki, Ned Prays evlənmək ərəfəsindədir, bəs kiminlə? “Bəxtəvər” nişanlısı, öz cinsindən olan Riçard Nudokla! Bu fakt üzə çıxandan sonra isə biz bu iki amerikalı “göyərçinlərə” Qafqaz, türk milli-mənəvi dəyərlərimizə uyğun olaraq “qoşa qarıyasınız”, “bir yastıqda qocalasınız” tipli alqışları deyər bilməyəcəyik. Ancaq eyni zamanda, elə Türkiyənin məşhur müğənnisi Rafet el Romanın “Macera dolu Amerika” mahnısını da xatırlaya bilərik. Görün, üstümüze kim gəlir..?!

Rövşən RƏSULOĞ

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan özünün milli dövlət quruculuğu və idarəçiliyinin növbəti şərəfli mərhələsini yaşayır

Milli Məclisin deputatı, YAP Təftiş Komissiyasının üzvü
Elman Nəsirovun yap.org.az-a müəssisə

- Elman müəllim, xalqımız ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünü böyük ruh yüksəkliyi ilə qeyd etdi. İstərdik ki, bu mühüm hadisə xüsusunda fikirlərinizi paylaşsınız.

- Müstəqilliyinin 30-cu ildönümünü qeyd etməyə hazırlaşdığımız müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin qurulması, möhkəmləndirilməsi və inkişafı ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Məhz müdrik dövlət xadimi Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətçiliyini permanent xaos və böhran məngənəsindən çıxarmış, ümummilli fəlakətin-vətəndaş müharibəsinin qarşısını almış, döyüş cəbhəsində məğlubiyyətlər seriyasına son qoymuş və atəşkəs rejiminin tətbiqinə nail olmuş, bir sözlə, xalqımızın taleyində misilsiz xilaskar missiyasını şərəflə yerinə yetirmişdir.

O, Azərbaycanda siyasi plüralizm, siyasi mədəniyyət və siyasi sistemin yaranmasının əsasını qoyan nadir şəxsiyyətdir. 1992-ci ildə bir müxalifət partiyası olaraq yaratdığı Yeni Azərbaycan Partiyası hakimiyyətə sivil yolla gəlməyin əsl "yol xəritəsi"ni ortaya qoydu. Bununla da bir siyasi mədəniyyət və siyasi əlaqə nümunəsi yaratdı. Bu nümunə əslində siyasi xəttindən və davranışından asılı olmayaraq bütün siyasi qüvvələr üçün nümunədir. Bu nümunə özündə sağlam, obyektiv, şəffaf və demokratik mübarizə mədəniyyətini ehtiva edir və 100 faizlik qələbə təminatına görə unikalıdır.

Ötən əsrin 70-ci illərinin əvvəllərində "Literaturnaya gazeta"ya verdiyi məşhur müsahibəsində "Qoy ədalət zəfər çalsın" deyən Heydər Əliyev özünün milli intibah missiyasının 1969-1982-ci illər tarixi çərçivəsində, sözün həqiqi mənasında, ədalətin zəfər çalmasına nail oldu. Ölkədə həmin illərdə 213 yeni sənaye müəssisəsi istismara verildi. Bakı Meişet Kondisionerləri, Salyan Plastik Emalı zavodu, Sumqayıtda Kompresor zavodu, Üst Trikotaj fabriki, Bakıda Tikiş, Ayaqqabı hissələri fabrikləri, Şampən şerabı zavodu, Cəncədə Ət kombinatı, Qənnadı fabriki, Əlvən Metallar emalı zavodu, Lənkəranda Konserv zavodu, çay fabriki, Naxçıvanda Şüşə Qablar zavodu, Kəlbəcərdə "İstisu" mineral su zavodu, Yevlaxda Yunun İlkin Emalı fabriki və s. kimi böyük iqtisadi potensialı olan müəssisələr məhz həmin illərdə tikilib istifadəyə verildi. Qeyd edilən 13 il ərzində istehsal olunan sənaye məhsulu öz həcminə görə əvvəlki 50 ilə bərabər idi.

Heydər Əliyev 1969-1982-ci illərdə Sovet İttifaqı çərçivəsində perspektiv müstəqil Azərbaycan dövləti üçün xidmət edə biləcək bütün zəruri addımları atmağa nail oldu. 1991-ci ildə müstəqilliyini bəyan edən Azərbaycan

Respublikası əslində real suverenliyinə 1993-cü ildə nail oldu. Həmin il xalqın ısrarlı tələb və xahişindən sonra Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı baş verdi və bununla da Azərbaycanda milli intibah dövrünün ikinci mərhələsi (1993-2003-cü illər) başlandı. Bu dövr ulu öndərin təbirincə desək, "müstəqilliyin əldə edilməsindən daha çətin olan onun qorunması və möhkəmləndirilməsi" ilə xarakterizə olunurdu. Həmin dövrdə Rusiyanın siyasi-hərbi elitasında formalaşmış mövqeyə görə, ərazisindən hərbi bazaları çıxarılan və birmənalı olaraq Qərbe inteqrasiya xəttini seçən Azərbaycan regionunda Kremlin uzaqgedən planları üçün bərbəş təhlükə mənbəyi rolunu oynayır. Həmin mərhələdə hakimiyyətdə olan Müsavat-AXC cütliyünün həyata keçirdiyi səbatsız daxili və onun davamı olan xarici siyasət kursu Rusiyanın Azərbaycana münasibətdə məlum sərt mövqeyinin formalaşmasında az rol oynamadı. Nəticədə məhz həmin illərdə Rusiyanın himayəsi ilə torpaqlarımızın Ermənistan tərəfindən işğalı həyata keçirildi.

Yeri gəlmişkən, burada bir həqiqəti də xüsusi olaraq qeyd edək ki, Azərbaycan xalqının ən ağır dərdi olan Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı ulu öndər Heydər Əliyevin 1969-1982-ci illərdə həyata keçirdiyi siyasətin nəticəsində bu dövrdə erməni millətçiləri bir dəfə də olsun ölkəmizə qarşı ərazi iddialarını açıq şəkildə dilə gətirməyə cəsarət etmədilər və buna imkan verilmədi. Prezident İlham Əliyevin Sumqayıtın 70 illiyinə həsr olunmuş tədbirdə qeyd etdiyi kimi, "1987-ci ildə Heydər Əliyev vəzifədən gedəndən sonra iki həftə keçməmiş erməni millətçiləri Dağlıq Qarabağı Azərbaycandan ayıraraq Ermənistanla vermək haqqında beynəlxalq mətbuatda və sovet mətbuatında məsələ qaldırmışlar. Artıq Dağlıq Qarabağda separatçı meyillərə əl bil ki, yaşıl işıq yandırıldı. Heydər Əliyev vəzifədən gedəndən 3 ay sonra Sumqayıt hadisələri baş vermişdir. Sumqayıt hadisələri də məkrli planın tərkib hissəsi idi. Plan ondan ibarət idi ki, Heydər Əliyev hakimiyyətdən getsin. Çünki onun Siyasi Büronun üzvü kimi fəaliyyəti erməni millətçilərə imkan vermirdi ki, məsələ qaldırınsınlar".

Bundan savayı, Müsavat-AXC cütliyünün mövcud şəraitə adekvat olmayan məqamda "Cənubi Azərbaycan" problemini qaldırması nəticəsində İranla da münasibətlər son dərəcə kəskinləşdi. Bu siyasətin nəticəsində faktiki olaraq Azərbaycan həm şimaldan, həm də cənubdan ağır təzyiq altına düşdü. ABŞ Konqresi isə Azərbaycanı dövlət səviyyəsində hər cür yardımdan məhrum edən "907-ci əlavə"ni qəbul etdi.

Bu şəraitdə dövlətçiliyimiz üçün ən təhlükəli proses separatizm və onun nəticəsində ərazi bütövlüyümüz növbəti dəfə pozulması təhlükəsi ilə bağlı idi. Erməni işğalçıların aramsız hücumları, Cənubda "Talış Muğan Respublikası"nın elan edilməsi, şimalda "Sadval" təşkilatının ərazi iddiaları və Gəncədə Sürət Hüseynova məxsus hərbi hissənin qiyam qaldırması həmin dövrdə ölkəmizin dəhşətli siyasi kateklizmlər mərhələsində olduğunu bir daha təsdiqləyir. Əslində respublikamız real vətəndaş müharibəsi astanasına idi. Ölkədə hakimiyyətsizlik və xaos hökm sürürdü. İnfilyasiya 1992-ci ildə 1174%, 1993-cü ildə isə 1080%-ə çatmışdı. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, yalnız ümummilli lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın tələbi və xahişi ilə hakimiyyətə qayıdışından sonra hədəfinə çevrildiyimiz bu ağır problemlər öz həllini tapmağa başladı. Lakin bu prosesin özü də hamar yol ilə getmədi. 1994-cü ilin oktyabr və 1995-ci ilin mart aylarında Azərbaycanın müstəqilliyini istəməyən xarici qüvvələrin himayəsi ilə respublikamızda dövlət çevrilişlərinə cəhdlər edildi. Prezident Heydər Əliyevlə xalqın sarsılmaz birliyi bu sınaqlardan da uğurlu çıxışı təmin etdi. Zəmanəmizin dühası olan Heydər Əliyev xalqımızın və dövlətçiliyimizin tarixində, əgər bir sözlə ifadə etmək mümkünse, məhz Xilaskar missiyasını yerinə yetirdi.

- Prezident İlham Əliyev Heydər Əliyev siyasi kursuna sadiq qalaraq Azərbaycanı yeni zirvələrə doğru aparmaqdadır. Xüsusilə Vətən müharibəsində müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında şanlı ordumuzun qazandığı tarixi zəfərin misli-bərabəri yoxdur. Bu haqda mövqeyinizi əsərlərinizlə maraqlıdır.

- Azərbaycan xalqı qəlbində əbədi heykəlini qoyduğu ulu öndərin anadan olmasının 98-ci ildönümünü onun siyasi xətti ətrafında daha sıx və monolit birlik nümayiş etdirərək qeyd etdi. Eyni zamanda xalqımız Heydər Əliyevin fiziki itkisindən nə qədər çox kədərənsə də, təskinliyini onda tapır ki, bu gün ulu öndərin şah əsəri olan müstəqil Azərbaycan etibarlı əllərdədir, davamlı

və dinamik inkişaf tempinə malikdir. Zəmanəmizin dühasından "Ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm", qiymətini alan Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın bugünkü və gələcək inkişafının təminatçısıdır. O, Azərbaycanın çağdaş tarixinə yeni missiya ilə daxil olmuşdur. Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan özünün milli dövlət quruculuğu və idarəçiliyinin növbəti şərəfli mərhələsini yaşayır.

Öz əməlləri ilə xalqı və dövlətinin sonsuz sevgisini qazanmış lider xoşbəxtdir. Məsələyə bu xüsusda yanaşdıqda böyük qürur və fəxarət hissi ilə deyə bilərik ki, möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev xoşbəxt dövlət rəhbəridir. Xalqı öna görə cənab prezidenti sevir ki, o, müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin banisi ulu öndər Heydər Əliyev müəyyən etdiyi siyasi kursa sadiqdir və son 18 il ərzində ölkəmizi uca zirvələrə yüksəltməkdədir. Xalqı ona görə prezidentini sevir ki, o, heç bir vaxt hər hansı böyük dövlət və ya beynəlxalq təşkilatın diqtəsi ilə deyil, məhz lideri olduğu çoxmillətli və çoxkonfessiyalı Azərbaycan dövlətinin milli maraqlarından irəli gələn müstəqil siyasətin müəllifidir. Həmin siyasətin təntənəsi Azərbaycanın siyasi sabitliyində, iqtisadi gücündə, sosial rifahında, uğurlu xarici siyasətində, xüsusilə də tarix yazan güclü ordusunda öz təsdiqini tapır. Bu gün müzəffər Azərbaycan ordusu Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında torpaqlarımızı Ermənistanın işğalçı silahlı qüvvələrindən azad etmək kimi müqəddəs vəzifəni şərəflə yerinə yetirmişdir. Noyabr ayının 8-də qədim Azərbaycan şəhəri, Qarabağın incisi Şuşanın müasir hərbi elminin ən nadir və unikal əməliyyatlarından birinin həyata keçirilməsi nəticəsində azad olunması düşmənin müqavimət potensialını heçə endirdi. Nəticədə noyabr ayının 10-da Prezidentlər İlham Əliyev, Vladimir Putin və baş nazir Nikol Paşinyanın imzaladığı üçtərəfli bəyanat regionda uzunmüddətli münasibətin hərbi fəzazasını başa çatdırdı və faktiki olaraq işğalçı Ermənistan dövlətinin kapitulyasiyası aktı oldu. Noyabr ayının 20-də Ağdam, noyabrın 25-də Kəlbəcər, dekabr ayının 1-də isə Laçın rayonu bir güllə belə atılmadan, bir nəfər şəhid belə vermədən işğaldan azad olundu. Ordumuzun əldə etdiyi tarixi zəfər heç bir halda təsadüfi olmayıb, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən inkişaf doktrinasının, o cümlədən titanik hərbi quruculuq siyasətinin məntiqi nəticəsi kimi qiymətləndirilməlidir. Yaşasın Heydər Əliyev siyasi kursu! Yaşasın Xilaskar Ali Baş Komandanımız! Yaşasın Müzəffər Ordumuz! Yaşasın Qalib Xalqımız! Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır!

Təhsilimizə kurikulumdan sonra korona da zərbə vurdu

Kurikulum sisteminin tətbiqi ölkəmizin tədris sisteminə köklü dəyişikliklər yaratdı. Yeni sistemlə təhsil almış abituriyentlərin verdiyi imtahanlar böyük maraqla qarşılanmışdı. Bu dövrdə 700 bal nəticəsinin görülməməsi kifayət qədər çox tənqid kütləsi toplamışdı. Nəzərə alsaq ki, bu növ imtahanlarda açıq suallar da var bu problem gözənilən idi. Qəbul ballarında dəyişikliklərin olması da cəmiyyətdə narazılıqla qarşılandı.

Eyni zamanda yazılı suallar üçün apelyasiya da gündəmdə idi. Belə ki, bu dövrdə bir çox yüksək ballı abituriyent tələbə adını ala bilmədi. Növbəti illərdə vəziyyət nisbətən yaxşılaşdı ki, karanın hər şeyi daha da pisləşdirdi. Beləliklə tədrisdən uzaqda qalmaq təhsil sistemini yerlə bir etdi. Onlayn təhsil ənənəsi isə kifayət qədər fundamental olmadığı üçün öz təsirini göstərmədi. Bir çox uşaq təhsildən uzaq qaldığı üçün nəticələr daha da zəif oldu. Eyni zamanda Azərbaycanın keçirdiyi həssas vətən müharibəsi dövrü üçün diqqətlər təhsildən yayınmadı.

Bütün bu amillərə görə bu il buraxılış imtahanından ən yüksək nəticə 300-dən 297.1 oldu. Bu imtahanlarda iştirakı nəzərdə tutulan 26469 nəfərdən 277 nəfər imtahana gəlməyib. Tələb olunan imtahan qaydalarını pozduğu üçün 2 nəfərin nəticəsi ləğv olunub. Ötən il imtahanların təcrübəsi göstərir ki, apelyasiya üçün ərizə yazanların təqribən 20-25%-i ümumiyyətlə tapşırıqda cavab verməyib və ya öz cavabı ilə mümkün doğru cavabları, qiymətləndirmə şkalasını müqayisə edib tanış olmadan komissiyaya müraciət ediblər. Apelyasiya komissiyasına müraciət etmək istəyənlər 20-23 may tarixlərində DİM-in saytında yerləşdiriləcək elektron ərizəni doldurmaqla qeydiyyatdan keçə bilərlər. Göstərilən müddət ərzində qeydiyyatdan keçməyənlər sonradan apelyasiya üçün müraciət edə bilməyəcəklər. Elektron ərizədə müraciətin məzmunu qeyd olunmadığı halda ərizə qəbul edilmir, həmin müraciət araşdırılmır və onun üçün apelyasiya təşkil olunmur. Apelyasiya müzakirəsində şagirdin iştirakı vacibdir. Şagird ilə yanaşı valideynlərindən biri müzakirədə iştirak edə bilər. Bir şagirdin ərizəsi (müraciəti) üzrə ən çox 15 dəqiqə müzakirə aparıla bilər. Ayrılan vaxt bitdikdə, kənar şəxs müzakirəyə qoşulduqda və ya etik davranış qaydaları pozulduqda müzakirə prosesi dayandırılır.

Qeyd edək ki, buraxılış imtahanında şagirdlərə ana dili fənnindən 4 açıq və 26 qapalı, riyaziyyat fənnindən 4 açıq, 8 kodlaşdırılan açıq, 13 qapalı, xarici dil fənnindən 4 açıq və 26 qapalı tipli tapşırıq olmaqla ümumilikdə 85 tapşırıq təqdim olunur. Bu mərhələdə fənlərinin hər biri üzrə toplanıla biləcək maksimal bal 100 olmaqla, ümumilikdə 300 baldır.

Bütün bu qəliz vəziyyətdən sonra nəticələr nəzərdə tutulandan da aşağıdır. Apelyasiya prosesindən bal artırmaq üçün isə otağa vəkillərlə daxil olmaq lazımdır. Belə qəliz bir prosesdə kifayət qədər stress yaşayan şagirdlər isə daha da çətin vəziyyətlə üzləşir, valideynlərinin də təzyiqlərinə məruz qalırlar.

Zərdüşt Quluzadə

Geriye qayıdan yalnız Qaragöldürmü?

Kreml özünün problemlı müttəfiqinin - Ermənistanın adekvatsız reaksiyasını taktiki şəkildə mühakimə etdi

Azərbaycan-Ermənistan arasında ölkəmizə aid olan Qaragöl gölünün sərhəd zolağının dəqiqləşdirilməsi məsələsi istiqamətində aparılan danışıqlarda yeni mərhələ başlayır. Bu mərhələ həm Azərbaycan üçün sərhədlərinin qısa zamanda demarkasiyası tələbi, həm də qonşu ölkə - Rusiyanın maraqları ilə üst-üstə düşür.

Hələ bir neçə gün əvvəl Ermənistanın hay-həşir salaraq guya Azərbaycan ordusunun onun ərazisinə "müdaxilə" etməsi ətrafında var-gəlləri özünün kulminasiya nöqtəsinə çatdı. Kreml isə özünün problemlı müttəfiqinin adekvatsız reaksiyasını taktiki şəkildə mühakimə etdi.

Lavrovun və Rudenkonun bəyanatları Ermənistanı məyus edib

Belə ki, Rusiya XİN-nin rəhbəri Sergey Lavrovun emosiyaların gərniləşdirilməsi yönündəki bəyanatı, yaxud çağırışı, əslində, İrəvana verilən mesaj oldu. Moskva Azərbaycan-Ermənistan sərhədi boyunca delimitasiya və demarkasiya prosesinin münafiqsiz həll edilməsinin tərəfdarı olduğunu bəyan etdi. Bundan əlavə, Rusiya sözügedən istiqamətdəki danışıqlarda iştirakçıya çevrildi və bu barədə Rusiya xarici diplomatiya idarəsi rəhbərinin müavini Andrey Rudenko bəyan etdi. "Rusiya hər iki dövlətdən müraciət daxil olarsa, Azərbaycan və Ermənistan sərhədində gəginliyin azaldılaraq tənzimlənməsi yönündə dəstəyini göstərəcək", deyə o bildirib.

Və bu dəfə Sergey Lavrov XİN rəhbəri olaraq rəsmi şəkildə Moskvanın demarkasiya məsələsində birgə komissiya yaratmaq təklifini irəli sürdü və qeyd etdi ki, ölkəsi prosesdə məsləhətçi və ortaqlar çıxış etməyə hazırdır.

KTMT-yə üzv ölkələrdən İrəvanın arzuladığı qaydada heç bir konkret reaksiya göstərilmədi

Diqqətçəkicidir ki, mövcud bəyanat Ermənistanın KTMT-yə üzv ölkələrin xarici işlər nazirlərinə müraciətindən sonra səsləndi. Lakin hər şeyə rəğmən, daha dəqiq desək, erməni tərəfinin Azərbaycanca tərəf yönəldiyi ittihamlarına cavab verilmədi, eləcə də üzv ölkələrdən İrəvanın arzuladığı qaydada heç bir konkret reaksiya göstərilmədi. Qısaca olaraq göstərildi ki, KTMT-nin Bakı ilə qarşıdurma-ya getməsi, ümumiyyətlə, mümkün deyil və İrəvanın nəyə isə ümid etməsi, sadəcə, xəyaldır.

Amma buna baxmayaraq, KTMT-nin bütün təmsilçiləri istisna olmaqla, Ermənistan uzunmüddətli sabitliyin və sülhün bərqərar olmasını yenə də əngəlləyir və bunu quruma üzv olan hər bir ölkə yaxşı bilir. Ona görə də, İrəvan tərəfindən uzadılan prosesin qısa müddətdə, məhz Rusiyanın iştirakı və dəstəyi ilə dərhal həll olunma tələbi günü-gündən artmaqdadır. Çünki mövcud proses bu istiqamətdədir - 44 günlük müharibənin nəticələrinə görə Azərbaycan Respublikası öz ərazi bütövlüyünü həll edib, erməni işğalına son qoyulub, indi isə sərhədlərinin tam şəkildə müəyyən edilməsi artıq danılmaz şərtə çevrilib.

Qazax rayonunun yeddi kəndi və Naxçıvanın Kərkisi!

Həmçinin, sərhədlərin demarkasiyası Azərbaycanın suveren ərazilərinə geri dönməsi faktoru ilə başa çatmır, eyni zamanda, yalnız Qaragöl əraziləri deyil, digər 1990-cı illərdən Ermənistanın işğalına məruz qalmış bir sıra Azərbaycan

kəndlərinin də geriye qaytarılması tələbini ortaya qoyur. Söhbət Qazax rayonunun 7 kəndi də daxil olmaqla müəyyən ərazilərdən, həm də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Kərki kəndindən gedir.

Beləliklə, Ermənistanın sərhədlərin demarkasiyası məsələsindəki müqaviməti, yaxud inadkarlığı bütün mənalardan itirib və əlbəttə ki, uğursuzluğa hesablanıb.

Qaragöl ərazisində öz torpaqlarını, sərhədlərini mühafizə edən Azərbaycan silahlı qüvvələrinin hərbiçilərinə qarşı güc tətbiq edəcəyini bəyan edən Ermənistanın müdafiə nazirliyinə gəldikdə isə görünən budur ki, öz kabinetlərinəki kürsülərində, yaxud divanlarına yerlərini rahat edən erməni generalı "qələbə yürüşü" barədə yalanlar danışarkən birmənalı ola-

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

sə də, istəməsə də Azərbaycanın beynəlxalq miqyasda tanınan ərazilərinə nəzarətini gücləndirmək, mövcud problemləri həll etmək maraqları davam edəcək, ta ki, öz həllini tapana qədər. Çünki bu, regional sülhün, əmin-amanlığın təmin olunması üçün yeganə fundamental əsasıdır. O cümlədən, 2020-ci ilin 9/10 noyabr üçtərəfli bəyanatında qeyd olunan müddəalar da bu xüsusu kifayət qədər əks etdirməkdədir. Sözügedən bəyanatda açıq-aydın göstərilir ki, Azərbaycanın işğal altında qalan əraziləri işğaldan azad olunmalı, Ermənistanın hərbi birləşmələri bütün ərazilərdən qeyd-şərtsiz çıxarılmalı, Zəngəzurun nəqliyat-kommunika-

siya dəhlizləri açılmalı, regionun iqtisadi potensialı təmin olunmalıdır. İndi növbə Ermənistanın olsa da, bu ölkənin istər hakimiyyəti, istərsə də müxalifəti yanlış mövqe göstərməklə yalnız özlerini uçurma doğru aparırlar. Bunun baş verməməsi üçün isə tələb edilən şərtlər qısa həttə daha çevik, dinamik şəkildə realizə olunmalıdır!

Rövşən RƏSULOV

Naxçıvan MR Sədərək rayonu

raq başlarını itiriblər, ya da 44 günlük müharibənin ağır nəticələrini unudublar. Çünki onlar bəli bəyanatlarını səsləndirərkən əvvəlcə özlərinə hesabat verməlidirlər ki, Azərbaycan torpaqlarının 1 metrində belə göz tikməkdə davam edəcəklərsə yeni, növbəti dağıdıcı güc dalğası bütövlükdə Ermənistanı yerlə-yeksan edəcək.

Ermənistanın istər hakimiyyəti, istərsə də müxalifəti yanlış mövqe göstərməklə yalnız özlərini uçuruma doğru aparırlar

Bu baxımdan, Ermənistan istə-

ANALITIKA+FOTOLAR

“Notizie Geopolitiche” portalı: Ermənistan qarayaxma kampaniyasındansa, yaxşı qonşuluq barədə düşünməlidir

İtaliyanın “Notizie Geopolitiche” analitik-xəbər portalında Azərbaycan səfiri Məmməd Əhmədzadənin həmin portalın baş redaktoru Enriko Oliariyə geniş müsahibəsi dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə qəzetin baş redaktoru Qarabağ münaqişəsinin sona çatmasına baxmayaraq, Ermənistan tərəfindən Azərbaycana qarşı ittihamlar müharibəsinin davam etdiyi, hazırda isə rəsmi İrəvanın Azərbaycan-Ermənistan sərhədindəki son gərginliklə bağlı ittihamları fonunda bir sıra məsələlərə aydınlıq gətirmək üçün səfir Məmməd Əhmədzadənin geniş müsahibə götürməyə ehtiyac yarandığını qeyd edib.

Baş redakturun “Son günlərdə mətbuatda Ermənistan tərəfindən Azərbaycana qarşı yeni ittihamlara rast gəlmək olur. Bizə nə baş verdiyini izah edə bilərsinizmi” sualını cavablandıraraq səfir bildirib: “Azərbaycan ərazilərinin Ermənistanın işğalından azad edilməsi rəsmi İrəvanın 30 il ərzində bu ərazilərdə Azərbaycana və xalqımızın mədəni, tarixi, dini irsinə qarşı həyata keçirdiyi misli görünməmiş barbarlığın, dağıntıların və talanın səviyyəsini dünyaya göstərdi. Dünya uzun illər özünü “qurban ölkə” kimi təqdim edən Ermənistanın qeyri-insani mahiyyətinin şahidi oldu. Rəsmi İrəvan hələ də Azərbaycan ərazilərinin işğalı dövrünün bitdiyini başa düşmək istəmir və indi Ermənistanın özü üçün də sərfəli olan yeni realığı qəbul etməlidir: Azərbaycan ərazilərinin azad edilməsi, əslində, Ermənistanı artıq daşıya bilmədiyi ağır yükəndən xilas etdi və erməni siyasətçilər bunu çox yaxşı başa düşsələr də, etiraf etməyə cəsarətləri çatmır. Lakin qeyd etməliyəm ki, bu vəziyyətdən nəticə çıxarmaq və münaqişənin başa çatmasının Ermənistanı və bütün bölgəyə gətirdiyi fərqlərdən istifadə etmək əvəzinə, təəssüf ki, işğalçı ölkə bir daha aldatma yolunu seçərək Azərbaycana qarşı qarayaxma kampaniyasını davam etdirməklə, beynəlxalq birliyi onun qurban olmasına yenedən inandırmağa çalışır.

Ermənistanın Azərbaycan-Ermənistan sərhədindəki son gərginliyə və Azərbaycanın guya Ermənistanın “suveren ərazisini” pozduğuna dair ölkəmizə qarşı yeni ittihamları tamamilə əsassızdır. Sərhəd məsələlərinin kökündə duran əsas səbəb Ermənistanın 2020-ci ilin noyabrınadək Azərbaycan ərazilərini qanunsuz işğal altında saxlaması olub. Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərini pozan məhz Ermənistandır və Azərbaycan, sadəcə olaraq, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərini bərpa edir.

Rəsmi açıqlamalarımızda artıq bildirildiyi kimi, Ermənistanla sərhəd olan Azərbaycanın azad edilmiş bölgələrində hava şəraitinin mülayimləşməsi ilə əlaqədar ölkəmiz özünün ərazi bütövlüyü çərçivəsində həyata keçirilən sərhəd mühafizə sisteminin gücləndirilməsi işini davam etdirir. Bu proses Ermənistanla Azərbaycan arasındakı sərhəd xəttini təyin edən, tərəflərin hər birində olan xəritələr əsasında həyata keçirilir.

Ölkəmiz hər zaman suverenliyə, ərazi bütövlüyünə və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığına hörmət edib. Şübhəsiz ki, bu prinsiplərə qarşılıqlı hörmət, bu əsasda mehriban qonşuluq münasibətləri qurmaq və sərhədlərin delimitasiyası/demarkasiyası prosesinə xoş niyyətlə başlamaq or-

taya çıxıb biləcək bütün mübahisələrin həllinin yeganə yoludur. Hər iki ölkə müharibədən yeni çıxıb, buna görə də uğurlu sərhəd demarkasiyası və delimitasiyası sülh və təhlükəsizliyin təminatı üçün açar rolunu oynayır. Son aylar ərzində tərəflər arasında sərhəd məsələləri üzrə fikir ayrılıqları olub və bunların hamısı üçtərəfli bəyanatların tərəfləri arasında danışmalar yolu ilə həll edilib. Azərbaycan bəyan edib ki, bu cür fikir ayrılıqları siyasi və diplomatik yollarla həll edilməlidir”.

Enriko Oliarinin “Baş verənlərlə bağlı beynəlxalq ictimaiyyətin reaksiyasını necə qiymətləndirirsiniz” sualına cavab olaraq səfir Məmməd Əhmədzadə bildirib: “Təəssüf ki, Ermənistanın uzun illərdə dünya ictimaiyyətinə aşılacağı qurban obrazına görə bəzilərini hələ də onun “rəvayətinə” inanır və ya inanmaq istəyir. İnanmaq istərdim ki, bunun səbəbi erməni tərəfinin “rəvayətini” dəstəkləyənlərin kifayət qədər məlumatlı olmamasıdır. Əksər hallarda bu, Azərbaycana qarşı qərəz və ikili standartlardan irəliləyir. Sərhəddəki son gərginlik məsələsində də erməni tərəfinin iddialarına inanan və ya inanmaq istəyən bəzi səs-ləri eşidirik.

Hər şeydən öncə vurğulamaq istərdim ki, sərhəd demarkasiyası və delimitasiyası ikitərəfli məsələdir, olduqca mürəkkəb və texniki bir prosesdir. Belə məsələ ilə bağlı hər hansı bir açıqlama verməzdən əvvəl hərtərəfli və ətraflı araşdırmaya ehtiyac var. Bundan əlavə, qeyd etmək istərdim ki, sərhəddə gərginlik yaranan kimi Azərbaycan Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəhbərliyi dərhal bölgəyə səfər edib, qarşı tərəfin sərhəddəkiləri ilə danışıqlara başlayıb. Hazırda vəziyyəti normallaşdırmaq üçün müvafiq addımlar atılır.

Bu texniki məsələ təxribat xarakterli bəyanatlar və Azərbaycana qarşı qarayaxma kampaniyası ilə şişirdilib. Bu cür destruktiv yanaşma yalnız gərginliyin artmasına xidmət edir.

Aydındır ki, Ermənistan tərəfindən qeyri-adekvat reaksiyalar və təxribat xarakterli açıqlamalar bu ölkədəki seçkiqabağı vəziyyətlə əlaqədardır. Ermənistanın bu məsələdən siyasi vasitə kimi istifadə etmək cəhdləri qəbul edilməzdir. İllərdə ki, Ermənistan ağır siyasi, iqtisadi, sosial böhran yaşayır. Bu böhran son aylarda hamiyə məlum olan səbəblərdən daha da dərinləşib. Ermənistanda nə hökumət, nə də müxalifət Azərbaycan haqqında müsbət və ya heç neytral fikir söyləmək iqtidarında deyil. Bu azərbaycanofobiya konsepsiyası, onilliklər ərzində azərbaycanlılara qarşı nifrətin aşılması ilə siyasi qüvvələr ölkənin daxili problemlərindən və problemi həll etmək iqtidarında olmadıqlarından diqqəti yayındırmağa çalışırlar. Bu gün Ermənistanda məlum səbəblərdən problemlərin dərinləşməsi şəraitində azərbaycanofobiya özünün ən yüksək həddinə çatıb. Habelə Ermənistanda o qədər uzun müddət Azərbaycanla qarşı-demonstrasiya siyasəti, uydurmalar, azərbaycanlıların düşmən formada təqdimatı hökm sürüb ki, cəmiyyətin bunun əksini dərk etməsi üçün vaxt tələb olunacaq.

SIGN IN / JOIN HOME REDAZIONE CONTATTI COLLABORA GALLERY PUBBLICITÀ SU NG SOSTIENICI UTILITÀ APPUNTAMENTI

Notizie Geopolitiche
Quotidiano indipendente on line di geopolitica e politica estera - dal 2013

PRIMO PIANO PANORAMA FOCUS L'INTERVISTA L'ANALISI ECONOMIA IL PUNTO

Home » L'Intervista » Azerbaijan, l'ambasciatore Ahmadzade, l'Armenia pensa al buon vicinato non a campagne diffamatorie

L'INTERVISTA PANORAMA QUADRO CENTRALE

AZERBAIJAN. L'AMBASCIATORE AHMAZADA, 'L'ARMENIA PENSI AL BUON VICINATO NON A CAMPAGNE DIFFAMATORIE'

17 Maggio 2021

di Enrico Oliari -

Nonostante il conflitto armato del Nagorno Karabakh tra Armenia e Azerbaijan sia, almeno si spera, terminato, continua da parte armena la guerra delle accuse nei confronti dell'Azerbaijan, tra le ultime quella che avrebbe visto militari azerbajani sconfinare in territorio armeno. La chiave per riportare stabilità è un auspicabile dialogo fra vicini restano però le dichiarazioni trilaterali firmate dai leader di Azerbaijan, Armenia e Russia, un impegno che la classe politica conosce, ma che opportunamente rimuove nella dialettica interna di un paese che si trova ad affrontare una grave crisi politica. Ne parliamo con Mammad Ahmadzade, ambasciatore della Repubblica dell'Azerbaijan in Italia.

~ Negli ultimi giorni si leggono nuove accuse dell'Armenia contro l'Azerbaijan. Ci può spiegare cosa sta accadendo?

“La liberazione dei territori dell'Azerbaijan dall'occupazione dell'Armenia ha mostrato al mondo il livello senza precedenti di barbarie, distruzione, saccheggio che l'Armenia per 30 anni ha effettuato in quei territori contro l'Azerbaijan e contro il patrimonio culturale, storico, religioso del popolo azerbajano. Il mondo ha scoperto una natura disumana nell'Armenia, che per molti anni si era presentata come un paese vittima. Verevnon non vuole comprendere ancora che il periodo di occupazione dei territori dell'Azerbaijan è terminato e adesso è necessario accettare una nuova realtà che di fatto è vantaggiosa anche per l'Armenia stessa: la liberazione dei territori dell'Azerbaijan ha infatti sollevato l'Armenia da un pesante fardello, che non poteva sopportare, ed anche se i politici armeni lo capiscono molto bene, non osano ammetterlo. Devo constatare però che invece di trarre conclusioni da questa situazione e sfruttare le opportunità che la fine del conflitto porta all'Armenia e a tutta la regione, purtroppo questo paese ha nuovamente scelto la strada dell'inganno, tentando di convincere ancora la comunità internazionale di essere una vittima, continuando la campagna diffamatoria contro l'Azerbaijan.

La nuova ondata di accuse contro il mio paese riguarda la recente tensione al confine Azerbaijan-Armenia e una presunta violazione da parte dell'Azerbaijan del "territorio sovrano" dell'Armenia, assolutamente infondata. La mia missione principale dei miei colleghi di ambasciata è l'ormai consueta liberazione dei territori dell'Azerbaijan dal

PRIMO PIANO

ISRAELE: GAZA: BIDEN CHIAMA NETANYAHU, CHE GLI RISPONDE PICCHE. ORA CI...
19 Maggio 2021

RAZZI E MISSILI: NON SI FERMANO GLI SCONTI TRA ISRAELIANI E...
18 Maggio 2021

USA: LA SOSPENSIONE DEI BREVETTI PER I VACCINI: LA SORPRENDENTE MOSSA...
18 Maggio 2021

ASRIE Analytica
A project of Notizie Geopolitiche

PANORAMA

SPAGNA: MANGANELLI A CEUTA PER RESPIRARE L'ASSALTO DEI MIGRANTI
18 Maggio 2021

ISLANDA: CONSIGLIO ARTICO: RUSSIA E USA SI SCONTANO SULL'ARTICO E SUL...
18 Maggio 2021

UE, GLI EURODEPUTATI APPROVANO 2.5 MILIARDI DI EURO IN INVESTIMENTI UE...
19 Maggio 2021

ACCORDO FINCANTIERI-AMAZON PER

Lakin Ermənistandakı siyasi qüvvələr erməni xalqına həqiqəti söyləmək üçün özlərində cəsarət tapmalı və cəmiyyəti bu ölkənin gələcəyi üçün qaçılmaz olan Azərbaycanla barışığa hazırlamalıdırlar.

Bir daha təkrarlamaq istərdim ki, ölkəmiz suverenlik, ərazi bütövlüyü və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığına hörmət əsasında sülh, təhlükəsizlik və regional əməkdaşlığa tam sadıqdır.

Bizim rəsmi qurumlarımız Ermənistanın siyasi və hərbi dairələrinə beynəlxalq sərhəd boyunca dövlətlərarası sərhəd rejiminin reallığını qəbul etmələrini, bölgədəki vəziyyəti əsassız olaraq gərginləşdirməmələrini və sərhəd məsələlərini ikitərəfli kanallar vasitəsilə Azərbaycan tərəfi ilə konstruktiv şəkildə işləməklə həll etmələrini tövsiyə edib. Bu kimi hallar hər iki tərəfin müvafiq sərhəd orqanları arasında qarşılıqlı təmaslar yolu ilə həll oluna bilər və olunmalıdır. Azərbaycan bölgədəki gərginliyin azaldılmasına sadıqdır və bunun üçün qarşı tərəfi də müvafiq addımlar atmağa çağırırıq”.

“Hesab edirsiniz ki, Ermənistan münaqişənin başa çatması ilə yaradılan imkanlardan istifadə etmək əvəzinə, ölkənizə qarşı davamlı qarayaxma kampaniyası aparır. Bəs Azərbaycan bölgəyə sabitlik gətirmək üçün nə edir” sualına münasibətdə Azərbaycan diplomati qeyd edib ki, bölgənin sabitləşməsi və sülhün bərqərar olması üçün ən uyğun yol Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya liderləri tərəfindən 2020-ci il 10 noyabr və 2021-ci il 11 yanvar tarixli üçtərəfli bəyanatların müddəalarına riayət etməkdir. Bu bəyanatlardan irəliləyən bütün öhdəliklərin həyata keçirilməyə yanaşı, Azərbaycan dəfələrlə Ermənistanla normal qonşuluq münasibətləri qurmaq niyyətini göstərir ki, mən bunları aşağıda sadalayacağam. Lakin buna baxmayaraq, Ermənistan öz öhdəliklərini yerinə yetirmə-

məklə yanaşı, dediyim kimi Azərbaycana qarşı qarayaxma kampaniyasını davam etdirir.

Erməni tərəfi işğaldan azad olunmuş ərazilərdə guya ki, Azərbaycan tərəfindən xristian irsinin dağıdılmasından danışır. Paradoksal haldır ki, bu iddianı 30 il ərzində Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlını yerlə yeksan etmiş, orada bütün maddi-mədəni irsi, o cümlədən xristian abidələrini belə dağıtmış ölkə olan Ermənistan irəli sürür. Halbuki, Azərbaycan hazırda qısa müddət ərzində həmin ərazilərdə Ermənistan tərəfindən bilərəkdən dağıdılmış dini abidələrin yenidən qurulması kimi bərpa işlərinə başlayıb. Ermənistan Azərbaycanın bu məramını qiymətləndirməli olduğu halda, azad edilmiş ərazilərdə son hərbi əməliyyatlarda zərər görmüş bir kilsənin bərpası təşəbbüsümüzü anti-Azərbaycan təbliğat elementinə çevirib. Monoetnik ölkəyə çevrilmiş Ermənistandan fərqli olaraq, Azərbaycan multikultural ölkədir və Azərbaycanda fərqli dinlərə məxsus irsin qorunub saxlanılması və bərpası bütün dünyaya məlumdur. Ermənistanın Azərbaycanla olan problemini dini məzmununda dünyaya təqdim etməsi çox gülüncdür, çünki Azərbaycanla az da olsa tanış olan istənilən şəxs ölkəmizdə müxtəlif dinlərə münasibətin necə olduğunu gözəl bilir və bu Papa Fransisk tərəfindən də təqdیر olunub.

Biz müharibə bitəndən sonra bizdə olan bütün erməni müharibə əsirlərini və 1500-dən çox erməni əsirlərinin cəsədlərini Ermənistanla təhvil verdik. Halbuki, Ermənistanın torpaqlarımızı işğal etdiyi birinci Qarabağ müharibəsində 4000 azərbaycanlı itkin düşmüşdür və onların birinin də cəsədi hələ də Azərbaycana təhvil verilməyib. 10 noyabr bəyanatından sonra Ermənistan həmin bəyanatı pozaraq Azərbaycan ərazisinə terror əməlləri törətmək üçün sabotaj qrupu göndərdi,

“Notizie Geopolitiche” portalı: Ermənistan qarayaxma kampaniyasındansa, yaxşı qonşuluq barədə düşünməlidir

Həmin qrupun üzvləri Azərbaycanlı mülki şəxsləri və hərbiçiləri qətlə yetiriblər. Azərbaycan tərəfindən tutulan həmin sabotajçı terrorçuları Ermənistan “hərbi əsirlər” kimi qələmə verir. Bu terrorçuları Azərbaycana göndərməklə üçtərəfli Bəyanatı pozan Ermənistan məntiqsiz və gülünc bir iddia ilə çıxış edərək, bu bəyanatın şərtlərinin həmin terrorçulara da tətbiq edilməsini və onların sərbəst buraxılmalarını tələb edir. Buna nail olmaq üçün Ermənistan Azərbaycana qarşı qarayaxma və təzyiq kampaniyası aparır. Vurğulamaq istərdim ki, həmin şəxslərə qarşı Azərbaycanda araşdırma gedir. Bununla belə, araşdırma nəticəsində həmin qrupun üzvləri arasında cinayət əməllərində iştirakı sübuta yetirilməyən şəxslər artıq Ermənistana təhvil verilib. Azərbaycanın bu mərhəmətli addımları Ermənistan tərəfindən qiymətləndirilmir və Azərbaycana qarşı qarayaxma kampaniyası davam etdirilir.

Üstəlik, Ermənistan minalanmış ərazilərin xəritələrini Azərbaycana verməkdən imtina edir. Ərazilərin azad edilməsindən öncə Ermənistan tərəfindən yerləşdirilmiş minaların partlaması nəticəsində son aylarda mülki əhali də daxil olmaqla, 100-dən çox azərbaycanlı qətlə yetirilib və yaralanıb. Göründüyü kimi, Azərbaycandan erməni terrorçularının sərbəst buraxılmasını tələb edənlər azad olunmuş ərazilərdə doğmalarının məzarlarını ziyarətə gedən azərbaycanlı mülki şəxslərin mina partlayışlarının qurbanına çevrilməsinə biganə yanaşır və minalanmış ərazilərin xəritələrini təqdim etmək üçün Ermənistana təzyiq göstərmirlər.

Biz, həmçinin Ermənistan ərazisi ilə Azərbaycanda rus sülhməramlılarının yerləşdiyi və erməni mənşəli Azərbaycan vətəndaşlarının yaşadığı ərazi arasında yalnız humanitar məqsədlərlə dəhlizə icazə vermişik. Bu, ölkəmin nümayiş etdirdiyi növbəti humanist addımlardan biridir. Lakin erməni tərəfi bu yaradılmış imkandan da sui-istifadə edərək 10 noyabr Bəyanatına zidd olaraq həmin dəhliz vasitəsilə gizli şəkildə erməni hərbiçilərini Azərbaycan ərazisinə göndərməyə davam edir. Halbuki, 10 noyabr Bəyanatı bütün erməni hərbiçilərin Azərbaycan ərazilərindən çıxarılmasını tələb edir.

Bundan başqa, Azərbaycan dəmir yolları vasitəsilə Rusiya sülhməramlı qüvvələrinə maneəsiz nəqliyyat və logistika dəstəyini təmin edir. Rus sülhməramlıları dəmir yolu vasitəsilə yüklərini Bərdəyə daşıyır. Bu, həmin yüklərin hava yolu ilə İrəvana, oradan isə uzun zaman kəsiyində avtomobillərlə Laçın dəhlizindən Xankəndiyə daşınmasından daha tez və ucuz başa gəlir.

Biz 10 noyabr və 11 yanvar üçtərəfli bəyanatlarının şərtlərinə uyğun olaraq regiondakı bütün nəqliyyat kommunikasiyalarının açılması üzərində çalışırıq. Bu kommunikasiyaların açılması 30 il ərzində Azərbaycan torpaqlarının işğalı nəticəsində bütün regional nəqliyyat layihələrindən kənarda qalan və dərin sosial-iqtisadi problemlər içində boğulan Ermənistana nəfəs verəcək. Azərbaycan 1990-cı illərdən bəri bölgənin inkişafının təməlini dayanan bütün regional layihələrin təşəbbüskarı və icraçısı olmuşdur. Ölkəmiz Ermənistandan Azərbaycan ərazilərinin işğalına son qoyulmasını və bu layihələrə qoşulmasını tələb etmişdir. Məhz imtina etdiyi üçün Ermənistan regional layihələrdən kənarda qalmışdır. Lakin indi vəziyyət dəyişib.

Ermənistan silahlı qüvvələri ərazilərimizdən sülh yolu ilə çıxmağa razı olmasa da, Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan əsgərlərinin şücaəti sayəsində torpaqlarımız işğaldan azad edilib. Ancaq Azərbaycan hələ də müsbət niyyət göstərir, Ermənistanla bütün nəqliyyat və kommunikasiya xətlərinin açılmasını təklif edir. Bununla belə, Azərbaycanın atdığı bu müsbət addım da lazımcına qiymətləndirilmir. Paradoksal olsa da, dünyanın ən kasıb ölkələrindən biri olan Ermənistanda ölkənin hava və su kimi ehtiyac duyduğu nəqliyyat xətlərinin açılmasına qarşı çıxanları da görürük.

Həmçinin vacib bir məqamı da bildirməliyik ki, Azərbaycan dəfələrlə suverenlik, ərazi bütövlüyü və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığı prinsiplərinə qarşıqlıqlı hörmət əsasında Ermənistanla sülh müqaviləsi imzalamaq təklifi edib.

Bu gün biz münasibətdən sonrakı inkişafdan danışırıq və diqqətimizi gələcək barışığa apara biləcək elementlər üzərində cəmləndirməliyik. Yuxarıdakı faktlar Azərbaycanın bir-tərəfli qaydada atdığı addımlarıdır və müharibə səhifəsini çevirməklə bağlı düşünülmüş siyasətidir. Lakin Ermənistan və bu ölkənin təsiri altında olan çevrələr bizim bu qədər müsbət niyyətlərimizi qiymətləndirmək əvəzinə, hələ də Azərbaycana qarşı dezinformasiya, qarayaxma kampaniyası aparmaqda davam edir. Unutmamalıyıq ki, ölkəmiz bu müsbət niyyətlərini 30 ildən bəri azərbaycanlılara, o cümlədən mülki şəxslərə qarşı hərbi təcavüz və vəhşilik edən Ermənistan kimi bir ölkəyə münasibətdə göstərir. Azərbaycanla Ermənistan arasındakı fərq budur. Ölkəmiz keçmişlə bağlı davamlı acı xatirələri yadda saxlasa da, səhifəni çevirib gələcəyə baxmağa hazırdır. Təəssüf ki, Ermənistan öz xəyali nağıllarının əsirinə çevrilib və müstəqillik illərində yalnız inkişafına mane olan zərərli addımlar atıb.

Baş redaktorun “Beynəlxalq ictimaiyyətə bir mesaj verə bilsəydiniz, nə deyərdiniz” sualına cavab olaraq diplomat vurğulayıb: “Ən anlaşılmaz məqam ondan ibarətdir ki, 30 il ərzində Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzünü, ərazilərimizin 20 faizini işğal etməsini, 1 milyondan çox azərbaycanlıya qarşı etnik təmizləmə həyata keçirməsini, onların öz evlərinə qayıtmasına mane olmasını, Xocalı soyqırımını daxil olmaqla, azərbaycanlı mülki əhaliyə qarşı çoxsaylı müharibə cinayətləri törətməsini, Azərbaycan ərazilərini, şəhərlərini, kəndlərini, maddi-mədəni irsini darmadağın etməsini, Vətən müharibəsi zamanı Gəncə, Tərtər və Bərdə kimi böyük şəhərlərimizə 100-dən çox mülki şəxsin qətlinə və 400-dən çoxunun yaralanmasına səbəb olan kasetli bombalar atmasını, bu gün isə mülki şəxslər arasında çoxsaylı qurbanlara səbəb olan minalanmış ərazilərin xəritəsini Azərbaycana verməkdən imtina etməsini qınamayanlar indi Ermənistanın dezinformasiya siyasətinə dəstək göstərir, həqiqətə göz yumur və rəsmi Bakının mövqeyinə diqqət yetirmək istəməirlər. Halbuki, həmin şəxslər əgər doğrudan da özlərini erməni xalqının dostu hesab edərlərsə, elə məhz erməni xalqının mənafeyi naminə Ermənistana bu destruktiv əməllərdən, bölgənin gələcəyi, ilk növbədə, Ermənistanın özü üçün çox təhlükəli olan revanşizm hisslərindən əl çəkməyə, öz qonşuları ilə normal münasibətlər qurmağa ça-

Qanunsuz artırmalarda kimlər maraqlıdır?

Paytaxtda binaların qanunsuz artırımları ilə tez-tez rastlaşırıq. Təbii ki, sakinlər bu artırımları etməklə yaşadıkları mənzillərinin ümumi yaşayış sahəsini artırmaq məqsədi güdür. Bunun üçün mənzil sahibləri eyvanlarını müxtəlif üsullarla qanunsuz şəkildə irəli çəkirlər ki, bu da nəticə etibarı ilə həm ümumi görünüşə xələf gətirir, həm də binanın təhlükəsizliyini sual altında qoyur. Şübhəsiz ki, bu mənzərəyə ən çox sovet dövründə tikilən binalarda rast gəlinir. Bu tip eyvanlarla daha çox paytaxtın mərkəzdən uzaq ərazilərdə rastlaşmaq mümkündür.

Qeyd edək ki, Əmlak Məsələləri üzrə Dövlət Xidməti tərəfindən belə mənzillərə baxış keçirilən zaman həmin sahə zəbt olunan sahə kimi qeyd olunur və bir çox hallarda həmin mənzillərə çıxarış verilməsindən imtina edilir. Məsələ burasındadır ki, artırımlarla bağlı problemlər bununla bitmir və bəzən sakinlər eyvanlarını qabağa çəkdiyi, çıxardığı zaman alt mərtəbələrə yaşayan sakinlərin evinə günəş işığı belə düşmür.

Bu problemlə, yeni artırımlar, onların yaratdığı fəsadlar, təhlükələrə bağlı, eləcə də həmin artırımlar barəsində hansı ölçü götürüləcəyi ilə əlaqədar Səs İnformasiya Agentliyi olaraq Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə müraciət etdik. Məsələ ilə əlaqədar olaraq qurumun mətbuat katibi Mətin Hüseynov ilə əlaqə saxlandı. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətindən məsələ ilə bağlı bildirildi ki, tikinti icazələri, qanunsuz tikililər və artırılmalara bağlı aidiyyatı üzrə Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi və yerli icra hakimiyyətləri məşğul olurlar. Mövzunu davam etdirəcəyik.

İnam Hacıyev

İnsanlar niyə boşanır?

“Doğrudur 10-15 il əvvəl boşanmaq cəmiyyətin qəbul etmədiyi, daha doğrusu edə bilmədiyi şey olub. İndi isə normal qarşılanır. Bəlkə də, boşanma normallaşdığı və ictimai qınaqla qarşılaşmadığı üçün sərbəst hal alıb. Lakin, ümumiyyətlə toplumu kənara qoysaq, insanlar niyə boşanır?”.

Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında psixoloq Fərqanə Mehmanqızı deyib.

Onun sözlərinə görə, ilk öncə boşanma statistikasına nəzər yetirək: “Gəlin xatırlayaq ki, pandemiyadan öncə həyat necə gözəl olub. Virusdan əvvəl möhtəşəm toylar olub. Sanki, insanlar evlənməklə bir-biri ilə bəhsə girirdilər. Bu gün də o düşüncə var. Kiməsə sual verirsən ki, “niyə evlənməmişən?” və qərīb cavab alırsan. Cəmiyyətdə ailə qurmayan adama qərīb bir baxış var. İctimai qınaq olmasın deyər insanlar evlənməyə tələsir. Digər tərəfdən də rəqəbat məsələsi. İnsanlar müəyyən bir yaşdan sonra anlayır ki, evlilik əslində, böyük bir prosesdir. İnsanlar ətrafdakılar üçün deyil, bir-birini sevdiyi, başa düşdüyü üçün ailə qurmalıdır”.

Psixoloq sözlərinə belə davam edib: “Erkən evliliklər var ki, bu şəxslər müəyyən yaşdan sonra bir-biri üçün uyğun olmadığını anlayır. Bu gün bizim toplum da boşanmaya adi baxır. 10-15 il öncə ilə indiki fikir eyni deyil. İnsanların əksəriyyəti ictimai qınaqdan bezib evlənilir və yalnız tələsik yalnız seçim edir. İnsanlarda olan aqressiya da boşanmalara gətirib çıxarır. Diqqət, qayğı, özgüvən əskikliyi və qısqanclıq səbəb yaradan amillərdir. Nəticədə, ailədə münasibətlər korlanır. Evliliyin ən kritik dönməsi isə ilk aylardır”.

Sosioloq Lələ Mehranlı isə fikirlərini belə qeyd edib: “Tək bizim ölkədə deyil, dünya təcrübəsinə əsasən də hazırkı pandemiya vəziyyəti ailədaxili təzyiqlərin və boşanmaların artmasına təkan verib. Yeni karantin rejimi ailədəki problemləri daha da qabardıb. Tərəflərin bir evin içində daha çox vaxt keçirməsi xarakterlərin bir-birinə uyğun gəlib-gəlmədiyini üzə çıxarır. Cəmiyyətin həm sosial, həm də psixoloji vəziyyəti gərginliyin pik həddindədir. Beyni məişət qayğıları ilə yüklənmiş insan xoşbəxt ola bilmir. İndi 20-30 il əvvəlki kimi uşaqların xətrinə ailləni dağıtmamaq məsələsi əhəmiyyətli deyil, tərəflər anlaşmırlarsa, yola getmirlərsə problemi məhkəmədə həll edirlər.

Təbii ki işsiz qalan oandemiya qurbanlarının maddi gəlirinin azalması da əlavə problemlərin yaranmasına səbəb olur, ailə maddi çətinlik yaşayanda tərəflər dözümlülük göstərmir.

Təəssüflə demək məcburiyyətindəyəm ki evliliklərin böyük nisbətində maddi çıxarlar üzərində baş tutduğunu nəzərə alsaq, karantin rejimində həmin cütlüklərin bir çox uyğunsuzluqları meydana çıxır. Yeni daha samanlıq seyranlıq olmur. Pulun gözü kordur misali boşuna deyilməyib yəni. Mən elə hesab edirəm ki karantin rejimi bitdikdən sonra da kütləvi boşanmaların baş verməsi gözləniləndir. Lakin yaxşı olardı ki, bu çətin günlərdə tərəflər bir-birilərinə güzəştlər etsinlər, ilk mübahisədə, ilk çətinlikdə boşanmaq asandır, amma ailə qurmaq çətin”.

Ayşən Vəli

ğırış etməlidirlər. Çünki öz qonşuları ilə, xüsusilə Azərbaycanla yaxşı münasibətlər qurmayanadək Ermənistanın normal gələcəyi mümkün deyil. Erməni xalqının mənafeyi

üçün Ermənistandakı siyasətçilərin, erməni diasporunun və onun xaricdəki dostlarının bu realığı daha tez zamanda anlamaları daha məqsəduyğundur.

“Sülhməramlıların fəaliyyəti, hələlik, qənaətbəxş deyil”

“Ermənistan mətbuatı xüsusən, teleqram kanalları bir neçə gündür ki, Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yerləşmiş Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin komandanı Rüstəm Muradovun əvəzlənəcəyi ilə bağlı məlumatlar yayıb”. Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Anar Əliyev deyib.

A.Əliyev vurğulayıb ki, bu istiqamətdə hələlik dəqiq və konkret qərar yoxdur, bu kimi məsələləri daha çox Ermənistan mətbuatı təbliğat alətinə çevirir: “Bu mənada məsələyə münasibət bildirmək üçün bu informasiyanın dəqiqləşməyini gözləmək lazımdır. Ermənistan mətbuatının yazdığına görə, Rüstəm Muradovu sülhməramlı qüvvələrin rəhbərliyi vəzifəsindən azad edəcəklər və Rusiyanın Cənub hərbi dairəsinin komandanı müavini general-leytenant Aleksey Avdeyev onu əvəzləyəcək.

Onu qeyd edim ki, Rüstəm Muradov özünü kifayət qədər erməniperəst “sülhməramlı” kimi tanıdıb. Xüsusilə də generalın Vitali Balasanyan və Arai Arutunyanla şəxsi münasibətləri onun bir daha erməniperəst olduğunu göstərir. Hətta bəzi qeyri-rəsmi məlumatlara görə, Balasanyan və Arutunyanın Qarabağda qurduqları biznes sektorunda Rüstəm Muradovun da müəyyən dərəcədə iştirak etməsi də gedən söhbətlər arasındadır. Qeyd olunur ki, bu bizneslərdə Rüstəm Muradovda iştirakı mümkün haldır. Baxmayaraq ki, Rüstəm Muradov dağıstanlı və müsəlmandır, lakin bu amil heç bir halda onların birgə fəaliyyətinə təsir göstərməyib. Rüstəm Muradov rus generalıdır və Rusiya dövlətinin siyasətini

regionda həyata keçirməyə çalışır. Şəxsi yanaşmalarından daha çox erməniperəst bir general kimi yaddaşlarda qalıb.

Aleksey Avdeyev isə Özbəkistanda Daşkənddə anadan olub və milliyətcə rusdur və Rusiya generalıdır. Hesab edirəm ki, kimin komandan təyin olunması sülhməramlı qüvvələrin regionda fəaliyyətinə heç bir ciddi təsir etməyəcəkdir. Yəni, şəxslərin rolu demək olar ki, təsirsizdir. Burada vacib məsələ Rüstəm Muradovun dəyişdirilməsi deyil, sülhməramlı qüvvələrin statusu və fəaliyyət çərçivələri ilə bağlı hələ də Rusiya və Azərbaycan arasında heç bir qarşılıqlı razılaşmanın olmamasıdır. Bu hallardan istifadə edən Qarabağdakı rus sülhməramlıları fəaliyyət çərçivələrini və missiyalarının mahiyyətini aşaraq başqa istiqamətdə addımlar atırlar. Xüsusilə vurğulamalıyam ki, Laçın dəhlizinə nəzarət edən sülhməramlı qüvvələrin nəzarət mexanizmində kifayət qədər effektivsizdir. Həmin ərazilərdən Qarabağ bölgəsinə silahlı qüvvələr və qadağan olunmuş yüklərin daxil olması ilə bağlı məlumatlar daxil olur.

Sülhməramlı qüvvələrin iki cəmiyyət - erməni və azərbaycanlılar arasında ünsiyyətin qurulması istiqamətində fəaliyyətləri hələ də özünü doğrultmayıb. Təbii ki, sülhməramlı qüvvələrin fəaliyyəti müəyyən istiqamətlərdə özünü doğruldur, xüsusilə atəşkə-

sin əldə olunması və 10 noyabr bəyanatı imzalandıqdan sonra bölgədə diversiya-terror hərəkətlərinin demək olar ki, qarşısının alınması istiqamətində müəyyən irəliləyişlərə nail olublar. Amma, ümumilikdə sülhməramlı qüvvələr öz fəaliyyət çərçivələrini və hədlərini kifayət qədər aşırırlar.

Hesab edirəm ki, sülhməramlı qüvvələrin komandanı kim olmasından asılı olmayaraq, daha çox Rusiyanın maraqlarının həyata

keçirən bir şəxs kimi eyni formatda və istiqamətdə fəaliyyətlərini davam etdirəcəklər. Azərbaycan dövləti və cəmiyyəti daha çox sülhməramlı qüvvələrin fəaliyyət çərçivələrinin və səlahiyyətlərinin müəyyənlişməsində fəallığını artıracaq. Bunun üçün qarşılıqlı razılaşma əsasında müqavilə hazırlanmalı və bu müqavilənin imzalanmasına nail olmalıyıq.

Hazırkı dövr ərzində 10 noyabr bəyanatından sonra sülhməramlı qüvvələrin Qarabağdakı fəaliyyəti daha çox erməniperəst mövqedən qiymətləndirildiği üçün ermənilər tərəfindən sülhməramlı qüvvələrin fəaliyyəti müsbət, Azərbaycan cəmiyyətinə isə əksinə, mənfi və narazılıqla qarşılanıb. Fikrimcə, rəhbər gələcək şəxs bu məsələni diqqətdə saxlamalıdır ki, Qarabağ Rusiya prezidenti Vladimir Putinin də dəfələrlə qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan ərazisidir və sülhməramlı qüvvələr bizim torpaqlarda fəaliyyət göstərirlər. Bu baxımdan onlar daha çox Azərbaycan dövlətinin onların fəaliyyətindən razı qalması istiqamətində fəaliyyət göstərməyə çalışmalıdırlar. Eyni zamanda, sülhməramlılar fəaliyyətlərini Azərbaycanın müvafiq dövlət qurumları ilə daha çox koordinasiya olunmuş şəkildə həyata keçirməlidirlər, Ermənistanın Müdafiə Nazirliyi və separatçı qüvvələrlə yox”.

Qönçə Quliyeva

“Paşinyanın KTMT ümidləri puç oldu”

Müsaibimiz politoloq Rüstəm Məmmədovdur

- Rüstəm müəllim, Paşinyan Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatından (KTMT) və bəzi himayə olunduğu ölkələrdən hərbi yardım istəməyə davam edir. Paşinyan bununla 10 noyabr razılaşmasına qarşı çıxmır ki?

- Paşinyanın KTMT-dən və bəzi erməniperəst dairələrdən hərbi yardım istəməsi 10 noyabr razılaşmasına qarşı çıxması deməkdir. Həm də revanşist fikirlər səsləndirməklə, daxili narazı auditoriyanı sakitləşdirməyə çalışır. Ancaq Paşinyan başa düşmür ki, dəmir yumruq hələ də onun başının üstündədir. İstənilən an o dəmir yumruq onun başına dəyəcək.

- KTMT Ermənistanı hazırkı mərhələdə hansısa bir dəstək göstərə bilərmi?

- Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı Ermənistanı və Paşinyana hansısa bir dəstək göstərməyəcək. Ümumiyyətlə, bu gün heç bir dövlət və təşkilat Paşinyana nə hərbi yardım, nə də mənəvi yardım etməyəcək.

- Rusiya xarici işlər nazirliyi Azərbaycan və Ermənistan arasında vasitəçilik etməyə hazır olduqlarını bildirib. Rus sülhməramlıları Qarabağda olduqları halda vasitəçiliyə yenidən hansısa bir zərurət varmı?

- Hər hansı bir vasitəçiliyə ehtiyac yoxdur. Onların belə etmək istəmələrinin səbəbi Azərbaycanın əsəbləri ilə oynamaqdır. Azərbaycan Şuşada “Xarıbülül” festivalı və festivaldan sonra atəşfəşanlıq etdi. Bu onlara çox toxunub.

- Necə düşünürsünüz, Paşinyan seçkilərdə uğur əldə edə biləcəkmə?

- Ermənistanla doğrudan da sözün əsl mənasında qarşılıqlı ittihamlarla dolu seçkilərə hazırlıq gedir. Hiss olunur ki, Paşinyan bu prosesdən qalib gələcək. Bununla belə Ermənistan qeyri-müəyyənlik hökm sürdüyündən hakimiyyətə kimin gələcəyi də bilinmir. Hər kəs bu günləri öz mundirini geyinməyə və Ermənistanla sülh yolu axtarıb tapmaqda köməklik etsin. Ancaq bunların heç biri onlara kömək etməyəcəkdir. Çünki Ermənistan xaos içindədir.

Gülyana

Qanunsuz erməni miqrantları da Rusiyadan qovulur

Bir neçə gün bundan əvvəl erməni parlamentinin maliyyə-kredit və büdcə məsələləri komissiyasının iclasında çıxış edən Ermənistan Mərkəzi Bankının sədri Martin Qalastyan ölkə iqtisadiyyatının proqnozlaşdırıldığından da “sürətli bərpa” olunduğunu bildirib. Beləliklə, erməni bankirin dediyinə görə, hazırkı makroiqtisadi inkişaf həm iqtisadi aktivlik, həm də daxili tələb baxımından müsbət tendensiya göstərir. SİA-nın verdiyi məlumata görə, Qalastyan Ermənistanın sənaye və xidmət sahəsində müsbət irəliləyişlər baş verdiyini, xaricdən köçürmələr hesabına olsa da, iqtisadiyyatda müsbət irəliləyişlərin qeydə alındığını bildirib. Təbii ki, bankirin dedikləri ermənilər tərəfindən təqdir edilməlidir. Amma, nədənsə, yenə də, həmişə olduğu kimi, bu dəfə də bəzi erməni iqtisadçılar buna inanmaq istəmirlər. Belə ki, onlar seçki kampaniyası dövründə hökumətin ölkə iqtisadiyyatının daha tutqun mənzərəsinə müsbət toxunuşlar göstərməyə çalışmasının elə də təəccüblü olmadığını idda edirlər. Məsələn, onlar praktik olaraq yeganə müsbət parametrikimi daxili tələbin artım tempini önə çəkirlər ki, bunun da cüzi artımını xarici transferlər sayəsində əldə edildiyini bildirirlər.

Bəli, müharibə və pandemiyanın erməni iqtisadiyyatından yan keçmədiyi başadüşüləndir. Amma ölməkdə olan bir iqtisadiyyatın qurtuluşunu xaricdən gələn xüsusi pul köçürmələri ilə təmin edib ayağa qaldırmaq çox gülünc görünür.

Maraqlıdır ki, yenə də bəzi erməni iqtisadçılar dinc dayanmayıb, sual edirlər: xaricdən Ermənistanı qohumlarına göndərilən pulla yerli ermənilər mal alıb, xidmətlərdən istifadə edərlərsə, məgər bununla Ermənistanın iqtisadiyyatı bərpa olunurmu?

Erməni iqtisadçılar bu sixemi əsəs götürərək erməni rəhbərliyinə başqa bir sual ünvanlayır. Soruşurlar ki, məgər bununla ölkəni çuğlamış böhrandan çıxarmaq olarmı? Onlar hakimiyyətin bu yanlış və qüsurlu sxeminin yaxın gələcəkdə açıq şəkildə dağılacağını da istisna etmirlər.

Yəni, ölkə rəhbərliyinin erməni iqtisadiyyatının “böyümə”si ilə bağlı yalanları da müvəqqəti xarakter daşıyır. Çünki, məlumdur ki, ermənilərin əsas əməkçi miqrantları daha çox Rusiyaya üz tuturlar. Qeyd edək ki, bir müddət bundan əvvəl, bəzi məhdudiyyətlər olsa da, xeyli erməni imkan tapıb Rusiyanın ayrı-ayrı bölgələrinə qaça biliblər. Amma etiraf edilir ki, onların əksəriyyəti qanundan kənar miqrantlardandır. Bu arada Rusiyanın qanunsuz miqrant problemi ilə bağlı çox ciddi məşğul olmağa qərar verdiyini nəzərə alsaq, təbii ki, erməni “iqtisadiyyatının” çöküşü başadüşülən olacaq.

Yeri gəlmişkən bildirək ki, bir müddət bundan əvvəl Rusiya Daxili İşlər Nazirinin birinci müavini Aleksandr Qorovoy MDB ölkələri nümayəndələrinə müraciət ünvanlayıb. Qorovoy öz müraciətində qanunsuz olaraq Rusiya ərazisinə daxil olan bütün miqrantların bu il iyunun 15-dək ölkədən çıxarılacağını bildirib.

Məsələ bundadır ki, yaxın günlərdən başlayaraq, qanunsuz erməni miqrantlarının Rusiyadan qovulmağa başlayacağı ehtimalı da böyükdür. Bu gün, Rusiyada qanunsuz yaşayan ermənilərin qeyri-dəqiq sayının 60 mindən çox olduğunu nəzərə alsaq, təbii ki, bu Ermənistanın, onun “iqtisadiyyatı”nın hansı fəlakətə üzləşəcəyini təsəvvür etmək olar.

Ağasəf Babayev

Ermənistanın KTMT-dən narazılığı fonunda atacağı addımlar nə ola bilər?

“Bundan öncə Rusiyanın münafişənin davam etməsində maraqlı olmasının səbəbi o idi ki, bu yolla həm regionda qalmış olacaqdı, həm silah satışı ilə iqtisadi gəlir əldə etmiş olacaqdı, həm də Naxçıvanla yolun kəsilməsi (Türk yolu) və beləcə enerji layihələrinin baş tutmamasından yararlanacaqdı. Lakin Azərbaycan alternativ yollarla bu enerji layihələrini icra etdi, Rusiyanın rolunu azaltmış oldu. Türkiyənin də bölgədə, bütövlükdə dünyada qazandığı supergüc imici Rusiyanın münafişənin dondurulmuş vəziyyətdə qalması üçün sərf etdiyi söylərlərini azaltmasına şərait yaratdı”. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında politoloq Züriyyə Qarayeva deyib.

Ekspertin sözlərinə görə, münafişədə Rusiyanın kənarda dayanması, onu Cənubi Qafqazda tək rıçağı olan Ermənistanı itirmə təhlükəsi ilə üz-üzə qoydu: “Bu baxımdan Moskva administrasiyası delimitasiya-demarkasiya prosesinin maksimum şəkildə Paşinyanın hakimiyyətdə olduğu dövəmdə icra olunmasının tərəfdarı olaraq erməni xalqına Qərbin təyin etdiyi kadrların nə cür bəbad siyasət yürütdüyünü göstərməyə çalışır. Paşinyan isə Rusiyanın bu cür hiyləgər siyasətini yaxşı başa düşdüyü üçün KTMT silahından istifadə etməyə cəhd göstərir. Öz hüquqi sərhədlərimizi heç bir beynəlxalq prinsipləri pozmadan bərpa etməyə çalışdığımız halda, Ermənistanın baş naziri məqsədli şəkildə Rusiyaya, KTMT rəhbərinə müraciətlər

edərək öz elektoratını inandırmağa çalışır ki, ölkəsinin məruz qaldığı məğlubiyyətin tək günahkarı Rusiyadır. Bundan sonrakı planlara gəlincə isə, Paşinyan hakimiyyətə gəldiyi gündən bəri icra etdiyi iki masada əyləşmək taktikasının öz ölkəsinə kollapsa götürdüyünü anladı. Bu yolla Qərbin dəstəyini qazanaraq yəni-dən hakimiyyətə gələrsə, Rusiyadan təcili qurtulmaq, hərbi bazalarını ölkəsinin ərazisindən çıxarmaq və siyasi istiqamətini qərbə yönləndirməyi planlaşdırır”.

Z.Qarayeva vurğulayıb ki, ümumiyyətlə, regionda proses ona doğru gedir ki, Türkiyə bölgədə öz varlığını sürdürəcək: “Türk xətti deyilən Naxçıvan dəhlizi açılacaq. Bunun üçün yeni avtomobil və dəmir yolları çəkiləcək. Türkiyənin həm Turan ölkəsi kimi, həm NATO ölkəsi kimi, həm də regionun söz sahibi olan müsəlman ölkəsi kimi ölkəmizə yerləşməsi isə, 1) qüvvələr nisbətini tarazlayacaq, 2) Azərbaycanın ərazi bütövlüyü qorantıya altına alınmış olacaq, 3) Azərbaycanın suveren hüquqları Xankəndi daxil olmaqla bütün Qarabağa şamil olunacaq, 4) Monitoring mərkəzindən Laçın koridoru ilə hər iki istiqamətə kimlərin gəldiyinə və nələrin daşındığına Türkiyə vasitəsi ilə nəzarət olunacaq, 5) Naxçıvan dəhlizi Tük dünyasına, onun tərkib hissəsi olan Azərbaycana əlavə iqtisadi, geosiyasi, strateji, maddi və mənəvi dividendlər gətirəcək”.

Aysel Məmmədova

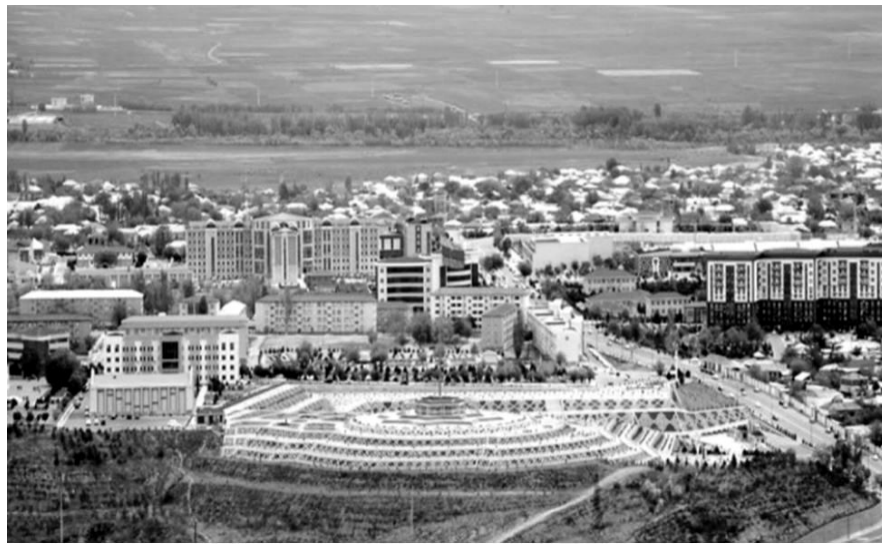
Bütün istiqamətlər üzrə dayanıqlı inkişafın ünvanı: Naxçıvan Muxtar Respublikası

Prezident İlham Əliyevin hakimiyyətdə olduğu illər ərzində Naxçıvan Muxtar Respublikasına 15 dəfə səfər etməsi Azərbaycanımızın ayrılmaz parçası olan bu bölgənin taleyüklü məsələlərinə diqqət yetirilməsi ilə yanaşı, həm də regionda maraqlı qüvvələrə xüsusi mesajlar verməsi cəhətdən də böyük önəm daşıyır. Muxtar respublikada sosial-iqtisadi inkişafın təməlinə iqtisadi inkişafın sosialyönümlü olması, hər bir vətəndaşın maddi rifahının yüksəldilməsi, iqtisadiyyatın dövlət tənzimləmə mexanizmlərinin liberallaşdırılması, iqtisadi tərəqqinin əsas meyarlarından olan azad rəqabət, investisiya mühitinin daha da yaxşılaşdırılması, məhdudiyyətlərin aradan götürülməsi, investisiyaların və sahibkarlığın inkişafının təşviqi üsullarından geniş istifadə olunması və iqtisadi təhlükəsizliyin təminatı üçün aparılmış kompleks işlər dayanır.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında infrastrukturun yenilənməsi, müasir müəssisələrin, yeni iş yerlərinin açılması istiqamətində sistemli tədbirlərin həyata keçirilməsi uzunmüddətli və hərtərəfli inkişaf konsepsiyasının reallaşdırılmasına əsaslı töhfələr verir. Naxçıvan Muxtar Respublikasında son 20 il ərzində ümumidaxili məhsulun 10 dəfədən çox artması iqtisadi cəhətdən çox ciddi rəqəmdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 10-da Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri çərçivəsində Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsində ixtisarlı hissə qeyd etdi ki, Naxçıvan sürətlə inkişaf edir. Bütün sahələr üzrə işlər müsbət istiqamətdə gedir. Dövlət başçısı daha sonra bir neçə infrastruktur layihəsinin açılışında iştirak etdiyini bildirdi və dedi: "Təkcə onu demək kifayətdir ki, qazlaşdırmanın səviyyəsi artıq 100 faizə çatıb. Elektrik enerjisi ilə təchizat 100 faizə çatıb və Naxçıvanda çox böyük enerji potensialı yaradılıb. Vaxtilə Naxçıvanda işıq yox idi, enerji yox idi. Azərbaycandan gələn xətlər də Ermənistan tərəfindən kəsilmişdi. İndi isə Naxçıvan özünü elektrik enerjisi ilə tam təmin edir və bərpaulunan mənbədən istifadə edir. Bu, çox önəmlidir. Çünki bu, Naxçıvanın gözəl təbiətinə və ekoloji vəziyyətinə töhfə kimi qəbul edilməlidir".

Naxçıvanda əsas prioritet sahələr kənd təsərrüfatı, emal sənayesidir. Qəsəbə və kəndlərdə ticarət və xidmət obyektləri daxil olmaqla hər cür zəruri infrastrukturun yer aldığı nümunəvi kənd mərkəzlərinin yaradılması, kənd əhalisinin məşğulluğunun təmin edilməsi bol məhsul əldə etməyə şərait yaradıb. Yaşayış məntəqələrində müasir infrastrukturun qurulması, keyfiyyətli yol çəkilişləri, təbii qazın, işığın davamlı verilməsi, bütün kəndlərin telefonlaşdırılması, kənddə şəhər rahatlığının ən yüksək səviyyədə təmin olunması insanların torpağa bağlılığını daha da artırıb, kənd təsərrüfatının inkişafını təmin edib. Aqrar sahədə fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektlərinə verilən güzəştli kreditlər nəticəsində 2020-ci ildə 537 milyon 584 min 800 manatlıq kənd təsərrüfatı məhsulu istehsal olunmuş, 103 milyon 158 min 200 ABŞ dolları həcmində məhsul muxtar respublikadan ixrac olunmuşdur. 2020-ci ildə muxtar respublikaya, ümumilikdə, 82 milyon 27 min ABŞ dolları dəyərində məhsul idxal olunmuş, 428 milyon 520 min 400 ABŞ dolları dəyərində məhsul ixrac olunmuşdur.

Kənd təsərrüfatının əsasını təşkil edən taxılçılıq aqrar sektorun digər bölmələrinin inkişafında həlledici rol oynayır. Taxıl istehsalının artırılması blokada vəziyyətində yaşayan Naxçıvan üçün xüsusilə əhəmiyyətlidir. Sevindirici haldır ki, bu sahə muxtar respublikada hər il daha da inkişaf etdirilir, yeni-yeni nailiyyətlər əldə olunur. Ötən dövrdə muxtar respublikada taxılçılıq üstün istiqamət kimi saxlanılmış, 2020-ci ilin məhsulu üçün əkilmiş 36 min 879 hektar sahədən 115 min 649 ton məhsul götürülmüşdür. Məlumat üçün bildirik ki, 2020-ci ilin məhsulu üçün muxtar respublikada 63405 hektar sahədə əkin aparılmışdır. Bu da 2019-cu ilə müqayisədə 435 hektar çoxdur.

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, regionun strateji əhəmiyyətini nəzərə alaraq muxtar respublikada əhalini təzə və keyfiyyətli ərzaq məhsulları ilə təmin etmək məqsədilə qida təhlükəsizliyi sistemi ən yüksək səviyyədə qurulmuşdur. 2020-ci ilin 9 ayında muxtar respublikada 943 yeni iş yeri yaradılıb ki, bunun da 39,3 faizi daimi iş yerləridir. Dövlətimizin başçısı bölgədə sənaye potensialı inkişaf etdiyinə də diqqət çəkdi: "Naxçıvan Muxtar Respublikası son 20 il ərzində iqtisadi artımın templerinə görə rekordsmen bölgədir. Ümumi daxili məhsul 10 dəfədən çox artıb. Kənd təsərrüfatı ilə bağlı görülmüş işlər nəticəsini verməkdədir. Bu gün Süni Mayalanma Mərkəzinin açılışında olduq. Bildirməliyəm ki, ölkəmizdə cəmi iki mərkəz var - biri Göygöldə, biri də Naxçıvanda. Əminəm ki, bu mərkəzin fəaliyyəti nəticəsində yaxın 4-5 ildən sonra Naxçıvanda südçülük sahəsində artıq bütün işlər tamamlanmış olacaq və Naxçıvan özünü necə ki, digər əsas ərzaq məhsulları ilə təmin edir, süd də təmin edəcəkdir. Yəni, bütün bunlar inkişafın təzahürüdür".

Ali Baş Komandan Naxçıvanda hərbi xidmətdə olanların sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması daim diqqət mərkəzində olduğunu xüsusi qeyd etdi. Bildirdi ki, Hərbi aerodromun və hərbi hospitalın açılışı Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhlükəsizliyinin təmin olunması işinin təşkilində əlamətdar hadisədir. Naxçıvanın təhlükəsizliyinin təmin edilməsində, hərbiçilərin xidmət və məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasında bu obyektlərin böyük önəmi var. Çünki hərbiçilərin indi xidmət şəraiti yaxşılaşır, yeni hərbi hissələr tikilir. Son illər ərzində Naxçıvanda bütün

hərbi hissələr yenidən quruldu və olmağan bir çox hissələr yaradılmışdır. Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hospitalının açılışı da əlamətdar hadisədir. Çünki bu, Naxçıvan Muxtar Respublikasının ən böyük tibb müəssisəsidir, cərpayılardan sayına görə Mərkəzi Xəstəxanadan da böyükdür. Eyni zamanda, hərbi aerodromun açılması Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhlükəsizliyinin təmin edilməsində xüsusi yer tutur.

Prezidentimizin Azərbaycan televiziyasına müsahibəsində həmin gün Naxçıvanda olmasının xüsusi rəmzi

mənası olduğu fikrini də bölüşdü: "Naxçıvan bizim əziz diyarımızdır, Heydər Əliyevin Vətənidir. Hər bir azərbaycanlı üçün əziz, doğma diyardır və Naxçıvanın inkişafı, çiçəklənməsi artıq reallıqdır. Bu reallığı biz özümüz yaratmışıq. Bu gün Ulu Öndərin xatirəsinə göstərilən ən böyük diqqət məhz özünü, bax, bu inkişafda təcəssüm etdirir".

Prezident müsahibəsində bir daha əminliklə bildirdi ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həll olunub. Əgər onlar hansısa praktiki əməllərə keçsələr, dərhal məhv olunacaqlar. Heç kim onları müdafiə edə bilməz. Ermənistanda nə güc var, nə iradə var, nə hər hansı bir mənəvi haqq var ki, revanşist fikirlərlə yaşasın. Bu, onlar üçün özünə-qəsdədir. Əgər zərər qədər təhlükə olarsa, dərhal yerlərindəcə məhv ediləcəklər. Onlar da bunu bilirlər. Azərbaycanın gücü də var, iradəsi də var, cəsarəti də var. Yumruq da yerindədir. Heç kim bizim qabağımızda dura bilməz. Bu gün müstəqil Azərbaycan Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyaları əsasında inkişaf edir. Yəni Heydər Əliyev siyasəti bu gün də Azərbaycanın hərtərəfli inkişafına xidmət etməkdədir. Dövlətimizin hazırkı parlaq və möhtəşəm nailiyyətlərinin əsasını Ümummilli Lider tərəfindən qoyulan ideyalar təşkil edir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə milli maraqlara və müasir global çağırışlara uyğun həyata keçirilən uğurlu siyasətin qanunauyğun nəticəsi kimi, Azərbaycan dünyada güclü, nüfuzlu dövlət, sabitlik adası və dinamik inkişafa malik olan ölkə kimi tanınır, qazınan möhtəşəm nailiyyətlər ölkəmiz qarşısında yeni perspektivlər açır. Prezident İlham Əliyevin "Biz birlikdə güclüyük" şüarı bu gün xalqın qalib ruhunun parlaq göstəricisidir.

**Könül Məmmədova,
YAP Şamaxı rayon
təşkilatının Şura üzvü
Tərəqqi medalı**

"Xarıbülbul"ün əks-sədası ilə 30 illik torpaq həsrətinə son qoyuldu

Şuşanın rəmzi olan gülün adını daşıyan "Xarıbülbul" musiqi festivalı ilk dəfə 1989-cu ilin may ayında Şuşanın əsrarəngiz Cıdır düzündə baş tutdu. 32 ildən sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə mayın 12-13-də Cıdır düzündə keçirilən "Xarıbülbul" musiqi festivalı Azərbaycan tarixinin ən mühüm mədəniyyət hadisələrindən biri olmaqla, həm də Azərbaycan mədəniyyətinin işğaldan azad olunmasından keçən 6 ay müddətində "Xarıbülbul" festivalının keçirilməsi həm də böyük tarixi hadisə idi.

Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan olunan Şuşada keçirilən festival, həm də Azərbaycan xalqının milli birlik və həmrəyliyi nümayiş etdirdi. Eyni zamanda, festivalda Prezident İlham Əliyev bütün dünyaya mesajını verdi və dünya ictimaiyyətinə bu torpaqların əsl sahibinin kim olduğunu göstərdi. Keçirilən festivalı izlədikdə bir daha gördük ki, festivalın proqramı və formatı ideoloji məzmununun milli birlik, həmrəylik, əzmkarlıq, tarixi və milli ənənələrə sədaqət kimi dəyərlər üzərində qurulmuşdu. Festivalda Azərbaycanda yaşayan müxtəlif xalqların mədəniyyətini, musiqi və rəqs ənənələrini nümayiş etdirən çıxışlar Azərbaycanda dini və etnik tolerantlığın yüksək səviyyədə qorunmasına dair çox vacib bir mesaj verir. Çünki tolerantlıq bizim xalqımızın mühüm dəyərlərindən biridir. Azərbaycan xalqı bu günü uzun illər idi gözləyirdi. Azərbaycan xalqı bu günü uzun illər idi gözləyirdi: Gözəl Şuşamız uzun illər idi ki, düşmənlə tapdağı altında idi, uzun illər idi ki, xarıbülbulün səsi gəlmirdi, qəlbimizdə bir nisgil var idi, daim həsrət içində idik, hər an Şuşaya qayıtmaq, yenidən o festivalı canlandırmaq arzusunda idik. Şükür Allaha ki, bu arzumuz gerçək oldu - Xarı Gülünə, Şuşa Azərbaycanımızı qovuşdu.

Dövlət başçımız dünyada Şuşa kimi gözəlliyi olan şəhər görmədiyini dedi: "Şuşanın özünəməxsus aurası var. Mən dünyada Şuşaya bənzər şəhər görməmişəm, bəlkə də yoxdur. Bu gün biz uzun fasilədən sonra azad Şuşada yığılmışıq. Bu gün Cıdır düzündə Azərbaycan muğamı səslənəcək. Uzun fasilədən sonra biz Şuşada bu gözəl musiqi bayramını qeyd edəcəyik. Bu gün, sözün əsl mənasında, musiqi bayramıdır. Bəli, biz 8 noyabrda Şuşaya döyüşərək, vuruşaraq, qan tökərək qayıtmışıq. Ancaq bu gün Azərbaycan mədəniyyəti, Azərbaycan mədəniyyətinin görkəmli nümayəndələri Şuşaya qayıdıblar və bu qayıdış reallıqdır, bu reallıqla hər kəs hesablaşmalıdır".

Dövlətimizin başçısı həmçinin bildirdi ki, bundan sonra biz Şuşada əbədi yaşayacağıq və Şuşanın bərpa edilməsi artıq başlanmışdır. Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, festivalın məhz Ramazan bayramı ərəfəsində təşkil edilməsi də təsadüfi deyil. Biz öz dini, milli, mənəvi köklərimizə bağlı olan xalqıq. Əks-təqdirdə, biz heç vaxt işğala son qoya bilməzdik və Şuşanın bir gün azad olunacağı ümidini isə heç bir zaman itirmədik. Buna səbəb xalqımızın öz liderinə, onun sözlərinə, vədlərinə inanması idi. Şuşanın azad olunacağına inamı, məhz Azərbaycanın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin arzusunu Qalib Sərkəddəmiz Prezident İlham Əliyev cənablarının "Dəmir yumruq" siyasətinin rəhbərliyi 44 gün davam edən Vətən müharibəsinin 42-ci günündə - noyabrın 8-də azərbaycanlıların illərdir həsrətində olduğu Şuşa işğaldan azad edildi və elə həmin gün Şuşada Azərbaycan bayrağı qaldırıldı. Bu tarixi və müqəddəs müjdəni Azərbaycan xalqına Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev böyük fəxarət və qürur hissi ilə çatdırdı. Dövlət başçısı noyabrın 8-də Fəxri Xiyabanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edəndən sonra, elə Şəhidlər xiyabanından Şuşanın azad olduğu müjdesini bütün dünyaya bəyan etdi. Müzəffər Ali Baş Komandan "Şuşa bizimdir! Qarabağ bizimdir!" deyərək bu münasibətlə bütün Azərbaycan xalqını və bütün şuşalıları ürəkdən təbrik etdi: "Əziz Şuşa, sən azadsan! Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq! Əziz Şuşa, biz səni dirçəldəcəyik! Şuşa bizimdir! Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır!"

Bəli, 32 ildən sonra Şuşanın Cıdır düzündə keçirilən "Xarıbülbul" festivalında dövlət başçımızın dedi ki: "Biz Şuşaya qayıtmışıq və bundan sonra burada əbədi yaşayacağıq".

**RAMİZ ŞABANOV,
YAP Tərtər rayon təşkilatının sədri**

30 May 2021-ci ildə şair-dramaturq Ramiq Muxtarın vəfatından 40 gün keçir. Hə, Ramiq Muxtar, sən də bizləri atıb, bu dünyanın sirli-soraqlı pəncərələrini gücün yetərinə bir-birinə çırpıb gedə bilərmişsən dünyanın o üzünə, gedər-gəlməzə...

İndi qırxıncı günündür ki, yoxsan...

Səni bu dünyaya gətirənlərin - anan Pakizə xanımın, atan Muxtar kişinin dünyasına gedib çıxmısan, çətinliklə, əzab-əziyyətlə, tutaşa-tutaşa, süpürleşə-süpürleşə...

Sən aylarda hər gün zəngləşərdik, elə hey darıxardın cənab Əzrailin qədim sifətini görməyə, axır ki, görüşünüz bir yaz gecəsində, güllər açılan vaxtda baş tutdu...

Taniş olduğumuz o xoşbəxt gün dəqiq yadındamı, - 1976-cı ilin oktyabr ayının 17-si idi. Qədim Bakı vağzalında, Bakı-Moskva qatarının yola düşməsinə 1-2 saat qalmış mənə Yuqoslaviyaya gedəcək qrupun tərkibi ilə tanış etdilər. Əslində çoxdan tanış olmalıydım. Necə deyərlər, üzürlü səbəblərə görə şəhərdə olmadığımıdan xarici səfərə gedəcək dəstənin rəhbəri kimi hələ onunla tanış deyildim.

Belə qənaətə gəlmişdim ki, qatarda, yolda hamı ilə bir-bir tanış ollam... Bir də gördüm ki, ucaboy, gur, qıvrım saçlı, son dərəcə səliqəli və dəbə uyğun geyinmiş bir cavan oğlan mənə yaxınlaşıb salam verdi və dedi:

- Mən də sizin dəstəyə daxiləm. Sizdən bir xahişim var, icazə verin sizinlə bir kupədə gedək, qoymaram darıxasınız, həm də yaxından tanış olarıq. Mən sənin əyin-başına diqqətlə baxdım, doğrusu geyim-kecimindən xoşum gəldi, bir də Naxçıvan ləhcəli duzlu danışığından...

Mənimlə bir kupədə gedəcək Alik adlı cavan oğlana dedim ki, sən başqa kupəyə keç bu kişi mənə bir yerdə getmək istəyir. Onda sənin 34 yaşı vardı, aşib-daşan, qaynayan vaxtın idi. Mən də babatdım, hələ 40-a çatmamışdım, pis deyildim, yarpaqlarım saralmamışdı...

Dedin ki, Şahbuz Musiqi məktəbinin direktorusan, şairsən və s.

Qatarımız Biləcəri stansiyasını yenidən keçmişdi ki, iki nəfərlik "SV" deyilən kupenin ikinci qatındakı kiçik kardon qutuları göstərib dedin:

- Ramiz müəllim, o qutularda nə var elə?

Mən tez cavab verdim:

- Dağlı çörəyi, pendir, çolpa qızartması, yarpaq dolması, qatıq, göyerti, şoraba, zoğal mürəbbəsi, tut arağı...

Sözümü kəsib dedin:

- Nə yaxşı, mən çatdırı bilmədim ki, Ordubaddan tut arağı gətirdim. Tut arağı dərmandı, bəlkə bir dadına baxaq...

Beləcə açıq, təbii, səmimi sorğu-sualdan sonra ta bizə nə lazım idi ki...

Yuqoslaviyadakı günlərimizdən bir-iki əhvalat yadımda möhkəm qalıb.

Belqradada elə birinci gecə qaldığımız otdə mənə dedilər ki, sizi bir nəfər soruşur, görüşmək istəyir. O bir nəfəri otağıma dəvət etdim, tanış olduq. Ortaboy, son dəbdə geyinmiş, yaraşıqlı cavan bir kişiydi.

Özünü təqdim etdi: Mən Təvəkkül Hüseynovam, "Neftçi" futbol komandasının yarımmüdafiəçisi Ələkbər Məmmədov, Anadolili Banişevski, Kazbek Tuayev, Tofiq Axundov komanda yoldaşları idi. Hazırda BMT-nin Yuqoslaviyada neft sahəsi üzrə nümayəndəsiyəm, professoram, elmlər doktoruyam. Bacım qızı sizin dəstəyinizdədir, gəlmişəm ki, onu evə aparım, səhər gətirərəm. Qulluğunuzda hazıram.

Sən də bu söhbətdə iştirak edirdin, Ramiq, "qulluğunuzda hazıram"ı eşidən kimi yavaşca pıçıldadı ki, bizə pivə alsın, hava istidir, ürəyim yanır...

Təvəkkül müəllim soruşdu ki, bu cavan oğlan nə istəyir?

Dedim ki, pivə.

Yuqoslaviyanın təbiət mənzərələri, meşələri, bulaqları, nəhəng tunəlləri bizi heyran etdi, Sarayevoda, Dubrovnik kimi şəhərləri maraqlıdır.

Sarayevoda (Saray oba) məscidə getdik, küçələrdə müsəlman-türk izləri açıq-aşkar hiss olunurdu bu qədim, tarixi şəhərdə.

O da yadımdadır ki, Sarayevoda olarkən bir gün otağımın qapısı döyüldü və üz-gözü qan içində olan bizim turist dəstəmizin bir murdar erməni üzünü içəri girdi.

O erməni oğlundan soruşdum ki, səni bu hala kim salıb, qayıtdı ki, Ramiq Nağıyev... Səni çağırıdım, dedim ki, bu nə məsələdi, bu oğlanı niyə döymüsən?

Sən dedin ki, parkda gəzirdim bir də gördüm bu alçaq erməni kişiylə erməni dilində mırt vurur. Mən də döydüm.

Dedim ki, lap yaxşı eləmişən, günah bu yaramazda deyil, günah onu bizim dəstəməzə qoşanlardadır.

Bakıya döndəndən sonra həmərməni-

ni bu qədər istəyərmiş, sevmiş, ilahi! Hələ onu demirəm ki, xəstəliklə əlbəyaxa olduğun bu günlərdə elə hey "Qarabağ", "Şuşa" deyirdin.

Qarabağ səni istəklə övladı kimi bağrına basmışdı. Ağdam Dram Teatrında, Şuşa Dövlət Teatrında sənin dram əsərləri - "Əlvida, köhnə dünya", "Üfüqlər qızarıanda" pyeslərin böyük uğurla tamaşaya qoyulmuş, bir dramaturq kimi sənə şöhrət gətirmişdi.

Hə, Ramiq, hara gedib çıxsaq da, hara hərələnsək də sənin ədəbiyyatımızın, xüsusilə dramaturgiyamızın inkişafında xidmətlərindən danışmaq olmur. Arabir mənimlə mübahisə edərdin. Mənim sənin bir dramaturq kimi daha çox fəallıq göstərmək, məşhurlaşmaq, yaradıcılığında bu sahəyə

Əlvida,

RAMIQ MUXTAR!

nin işlədiyi Tibb İnstitutunun partkomuna zəng edib iradımı bildirdim, onu da dedim ki, o boyda institutda bir nəfər azərbaycanlı balası tapılmadı ki, bu cındır ermənini xaricə gəzməyə göndərsiniz... Səndə həssaslıq, milli duyğular, istiqanlılıq yetərincəydi, Ramiq Muxtar.

Adriatik dənizinin sahillərinə gedib çıxmışdıq. Bizim hamımıza tapşırıdın ki, çöllərdən payız çiçəkləri toplaşaq. Sonra bizi sığraya düzüb dedin ki, gəlin, indi də bir dəqiqəlik sükutla Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Mehdi Hüseynzadənin xatirəsini yad edək, bu çiçəkləri Adriatik dənizinə səpək...

Bax, belə. Sən maraqlı, mənalı bir ömür yaşaya bildin. Hələ 11 yaşı olanda Naxçıvana gəlmiş böyük şairimiz Səməd Vurğunun qarşısında öz şeirini oxumusan, rəğbət qazanmışan. Qüdrətli şairimizin təşəbbüsü ilə Krıma - "Artek" pioner düşərgəsinə dincəlməyə getmişən.

Hələ Bakıda Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində oxuduğun illərdə istər paytaxtımızın, istərsə də Naxçıvan Muxtar Respublikasının mədəni həyatında yaxından iştirak etmişən. Tələbəlik illərində Akademik teatrda işə düzəlmişən, rejissorluq sənətinin sirlərini öyrənməyə başlamışan, teatrın texniki işlərinə belə baş vurmusan.

Əslində, sənin əmək fəaliyyətin Naxçıvanla daha çox bağlıdır. Bu da təbiidir, cənabın qədər sevdin ki, bu gözəl diyarın dağları, meşələri, bulaqları, havası, ən qiymətli isə adamları sənin bütün varlığında əks-səda tapmışdı, onların hamısı sənin qəlbində, ruhunda, çoxsahəli fəaliyyətində, özünə-bənzər, fərdi bədii yaradıcılığında dadlı Badamlı suyu kimi həmişə qaynamışdır.

Dünyanın hansı səmtinə yetmişənsə Naxçıvanın da gözəlliklərini, şiriniyini, istiqanlılığını, səmimiyyətini, sevgisini özünə aparmışan. İnsan da Vətəninə, yurd-yuvası-

daha çox üstünlük vermək fikrimlə nədənsə razılaşırdın.

Deyirdin ki, mən şairəm, sonra dramaturqam. Mən də deyirdim ki, ay qardaş, sənə kim deyir ki, şeir yazma, yaz. Onsuz da şeir yazanlarımız nə qədər istəsən... Amma bu gün pyes yazanları tək-tək göstərmək olar. Teatr sənətinin inkişafına daha çox ehtiyacımız var. Sənin Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Şəki, Lənkəran, Ağdam, Şuşa Dövlət Teatrlarında dram əsərlərinin tamaşaya qoyulması adi məsələ deyil, sən bir dramaturq kimi daha uğurlu addımlar atırsan. Nə vaxtsa məndən küsdün də, bir müddət zəngləşmədik də... Mənə demişdin ki, "Özgə ürəyi" adlı pyes üzərində işləyirsən. Hətta o əsərin məzmununu da mənə danışmışdın, maraqlı və orijinal idi. Ən azı on il bundan qabaqkı vaxtların söhbəti idi bu söhbət. Hani, indi o əsər, əlyazması var, yoxdur deyə bilmərəm...

Sənin "Seçilmiş əsərlər" adı ilə nəşr edilmiş üç cildliyini oxumuşam. Həqiqətən də oxumalı kitablardır, mövzu və janr baxımından da diqqətçəkəndir. "Mənim oyaq yuxuları" başlığı altında verilmiş kiçik həcmli, axıcı, şirin bir dildə yazılmış əhvalatları oxuduqca doymursan.

Sənin unudulmaz rəhbərimiz Heydər Əliyevlə əlaqələrin özü zəngin hadisələrlə, yadda qalan görüşlərlə əlamətdardır, olduqca maraqlı və dəyərdim ki, tarixidir.

Heydər Əliyev Naxçıvanda Pedaqoji texnikumda sənin anan Pakizə xanımla bir kursda oxumuşdu. Vilayətin quruculuq işlərində böyük fəallıq göstərmiş atan Muxtar Nağıyevlə Ulu Öndər yaxından tanış idi, onun təşkilatçılıq qabiliyyətinə yüksək qiymət vermişdi. Və bir faktı da qeyd etməyi vacib sayıram ki, ulu rəhbər keçən əsrin 90-cı illərində Moskvadan qayıdıb Naxçıvanda yaşadığı vaxtlarda sən vaxtaşırı onu ziyarət eləmişən, saatlarla ikilikdə söhbətləriniz olub, özün dediyin kimi, səninlə dərhləşib.

Bu azman rəhbərin sənə, sizin ailəyə xüsusi münasibəti vardı. Böyük rəhbər bilirdi ki, Ramiqin atası Muxtar Nağıyev əslən irəvanlıdır. Babası Məşədi Abbas bəy Ən-nağıbəyov İrəvanda çox hörmətli və varlı bəylərdən biri olmuşdur. Fransada iqtisadi təhsil almışdır. Rus, fransız, erməni dillərini bilirmiş, İrəvanda Teatr meydanında iki-mərtəbəli ev tikdirmiş və həmin evdə indi 10 erməni ailəsi yaşamaqdadır.

Muxtar kişinin həm də məşhur həkim

Mustafa bəy Topçubaşovla da qohumluq əlaqələri vardı.

Hörmətli dövlət xadimi Əziz Əliyevin ailəsi ilə simsar idiniz. Onu mən də bilirəm ki, Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı ərəfəsində ölkə prezidenti Heydər Əliyev yalnız sənə tapşırırmışdır ki, Dünya Azərbaycanlılarının birlik nəğməsinin mətnini yazarsan. Sən yazdın, Xalq artisti Nəriman Məmmədov musiqisini bəstələdi. Beləliklə birlik nəğməsi geniş yayıldı.

Sənin şeirlərinə 120-dən çox mahnı yazılıb, hərbi vətənpərvərlik mövzusunda yazdığı sözə bəstələnmiş mahnılar səkkiz dəfə birinci mükafata layiq görülmüşdür.

Onlarla bəstəkarımız sənin sözlərinə mahnı bəstələmişdir. Xalq artistləri Nəriman Məmmədov, Ramiz Mustafayev, Nəriman Əzimov, Sərdar Fərəcovu xüsusilə qeyd etmək gərəkdir. Əlindən çox ifaçı sənin sözlərinə yazılmış mahnıları səsləndirmişlər.

Xeyli sayda himn mətnlərinin müəllifi-sən, hətta "Qarabağ" futbol komandasının himnini də qələmə almısan. Sənin şeir yaradıcılığın da özünəməxsusluğu ilə seçilir. Əlbəttə, sənin milli Azərbaycan şeirinin inkişafında yerin, rolun ayrıca bir mövzudur. Bu sahədə mənim təhlil aparmaq məqsədim yoxdur, belə məsələlər ədəbi tənqidlə məşğul olan kəslərin işidir, təbii ki...

Amma sənin elə şeirlərin var ki, seçilir, sayılır, diqqətdən yayınmır.

Misal üçün "Ana durnanın ölümü" şeiri əslində kiçik həcmli poema təsiri bağışlayır:

Ana durna can üstədir

Beş balası sağ-solunda.

Bir durnası gəlib çıxmır

Gözü qalıbdır yolunda...

Bu misralarla başlayır şeir. Ana cənab Əzraildən möhlət istəyir, bir balası hələ gəlib çıxmayıb, can vermək istəmir ana. Nəhayət ki, axırıncı altıncı balası gəlib çıxır və ana rahatlanıb dünyasını dəyişir. Real hadisələr əsasında yazılmış bu şeir dəyərlidir, oxunaqlıdır, yadda qalandır, inandırıcıdır.

Elə hadisələr, əhvalatlar da var ki, sən satirik qələmlə münasibətini bildirməyi bacarmısan. Qarabağ problemləri ilə məşğul olacaq "ATƏT"-in Minsk qrupunun simasızlığı, başqatması, murdar ermənilərin tərəfini saxlaması, fəaliyyətsizliyi hamıya aydındır, məlumdur. Sən özünün məşhur "Üç kəndir-baz" şeirində Minsk qrupunu bir daha ifşa etmişən, Ramiq Muxtar:

Deyirlər hər gecənin

İşıqlı gündüzü var.

Aydın da bizdən küsən

Görünməyən üzü var.

Bu oyundu, Vallahi

Xristian izi var.

Xaç atası İsadan

Gəlmirsə göydən səda,

Qurtarmaz bu oyunu

Üç kəndirbaz, üç gəda!

Ümumiyyətlə, sənin ədəbi yaradıcılığın üç ədəbi janr üzrə istiqamətlənib desəm düz olar: poeziya, nəsr, dramaturgiya və mən bu üç qolda dramaturgiyaya üstünlük verərdim. Sən daha kamil dramaturqsan, həm də rejissorсан, unudulmaz kişi. Bəlkə mən düz demirəm, amma qənaətim belədir. Sənin Naxçıvanın mədəni quruculuğunda xidmətlərin danılmazdır. Uzun müddət Şahbuz musiqi məktəbinin direktoru olmusan, gənc nəslin milli musiqimizi sevməsi yolunda xeyli işlər görmüşən, respublika və vilayət festivallarında uğurlar qazanmışan və s.

Hələ lap gənc yaşlarından Naxçıvan tələviziya və radio komitəsində, "Şərq qapısı" qəzetində əməkdaşlıq eləmişən, Naxçıvan Filarmoniyasının rəhbəri olmusan.

Naxçıvan vilayət Bədən Tərbiyəsi və İdman Komitəsinə başçılıq etdiyən dövrdə vilayətdə idmanın, xüsusilə futbolun inkişafında qazandığın uğurlar hamının yadındadır.

Bakıda, Naxçıvanda, Tiflisdə və digər şəhər və rayonlarda ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinin (o cümlədən, Hüseyn Cavidin, Aşıq Şəmsirin) yubiley tədbirləri sənin təşkilatçılıqla keçirilib.

Əvvəli Səh. 12

Dostun, həmkarın kimi, Tiflisdə keçirilən belə tədbirlərdə sənin təşəbbüsünlə mən də iştirak etmişəm.

Sənin fəaliyyətinə dövlətimiz tərəfindən qiymət verilmişdir deyə bilərəm, fərdi Prezident təqaüdü almısan, beynəlxalq "Rəsul Rza" mükafatı laureatısan.

Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığına əsasən sənə yeni tikilmiş binalarda mənzil verilmişdir və s.

Gürcüstan-Azərbaycan xalqlarının dostluğundan bəhs edən "Şəhəri kürekən" pyesinə görə Gürcüstan Respublikasının Prezidenti Eduard Şevnadzenin sərəncamı ilə 2003-cü ildə "Şərəf" ordeni ilə təltif olunmusan.

Ailəcanlıqda, qohumluq ünsiyyətində, dostbazlıqda tayın-bərabərin yoxdur. Respublikanın hər bölgəsində dost-taışın var. Həmişə deyərdin ki, ən böyük kapitalın dostluqdur.

Xeyirxahlıq, darda qalanlara əl uzatmaq, bürokratların sərt sifatını görənlərin harayına səss vermək kimi humanist cəhətlər sənin həyat tərzində həmişə özünü göstərmiş.

Bu sahəyə dair onlarla misal çəke bilərəm. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyində uzun illər xüsusi bir sahəyə rəhbərlik etmişən.

Sən mükəmməl ailə başçısı kimi də nü-

Əlvida,

RAMİQ MUXTAR!

fuz sahibisən, bir qızın, üç oğlun müstəqil ailə sahibləridirlər, hamısı ali təhsillidir və həmin bu ailələrdə sənin nəvələrin böyüyür.

Ramiq, son dövrlərdə biz səninlə hər gün zəngləşərdik. Qarabağla bağlı hələ də narahat idin, qalib bayrağımızın Xankəndində qaldırılacağı günü gözləyirdin, gözəlmiş Şuşadan arxayın idin və mənə də deyirdin ki, şərait yaranan kimi Ağdama - ata yurdu-na qayıt, ömrünün qalan payını orada yaşa. Mən də sənə söz vermişəm. Canım, ru-

hum Ağdama gedib orda yaşamaq mənim ən böyük arzumdur, inşallah. İstəkli dostlar, bu yazını oxuyan insanlar, Ramiq Muxtar haqqında danışmaqla qurtarası deyil, bu yazını qələmə almaqla çalışdım deyim ki, görürün biz necə bir qiymətli insan itirmişik, müqtədir bir sənətkarı, istiqanlı, millətsever, ürəyi türk sevgisi ilə çırpınan bir şəxsiyyət itirmişik. Mən bu əlvida məktubuma Ramiq Muxtarın seçilmiş əsərlərinin III cildində "Ürəyimdən keçən istəklərim" başlığı altında

verilmiş yazısından sənətkarın bəzi istəklərini də əlavə etməyi məqsəduyğun bildim: İstərdim ki, Heydər Əliyevin əzəmətli heykəli Dağüstü parkda keçmiş Kirov heykəlinin yerində qoyulsun və şəhərin hər yerindən görünsün.

- Fikrət Əmirov dünya şöhrətli bəstəkar-dır. Yaxşı olar ki, mənası bilinməyən "Ulduz" metrosuna onun adı verilsin.

- Moskvadan yurduna-yuvasına - Naxçıvana xəstə, zəifləmiş halda dönmüş Heydər Əliyevin sağlamlığı, gümrahlığı uğrunda xeyli iş görmüş və onun tam sağlamlığına nail olmuş, hazırda Naxçıvanda yaşayan Səfifə anaya qayğıkeşliyinə və fədakarlığına görə "Şərəf" ordeni verilsin və s.

Ramiq, sən deyirdin ki, yaxşı olar ki, Şuşada Pənahəli xanın heykəli qoyulsun. Bu, yaramaz haylara göz dağı olar...

Unudulmaz və əvəzsiz dost, bu kiçik yazını böyük Nazim Hikmətin 1932-ci ildə yazdığı aşağıdakı misraları ilə bitirmək qənaətinə gəldim:

Kəsilmiş bir qol kimi
Çiyimizdədir boşluğun...

Bu sözlərdən sonra daha nə demək olar ki....

Ramiz MƏMMƏDZADƏ,
Şüvəlan, may 2021-ci il

YAP Xəzər rayon təşkilatının üzvləri şəhid ailələrini ziyarət edib

Mayın 20-də Yeni Azərbaycan Partiyası Xəzər rayon təşkilatının və Xəzər rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri Vətən müharibəsində qəhrəmancasına şəhid olmuş Qədirov Emin Asif oğlunun ailəsini ziyarət ediblər. SİA xəbər verir ki, Xəzər rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elşən Salahov, Milli Məclisin deputatları Rauf Əliyev və Soltan Məmmədov, YAP Xəzər rayon təşkilatının sədri Namiq Əhmədov şəhid ailəsinin vəziyyəti ilə maraqlanıb, ailəsinə qəh-

rəman oğul böyütdüklərinə görə təşəkkür edilib.

Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndələri bildiriblər ki, Azərbaycan dövləti öz oğullarının qəhrəmanlıqlarını yüksək qiymətləndirir və bunu heç zaman unutmayacaq.

Qeyd edək ki, ziyarət zamanı Yeni Azərbaycan Partiyası Xəzər rayon təşkilatı tərəfindən şəhid ailəsinə ərzaq yardımı edilib.

"Kremlin Sarkisyanı etimadı zəifləyib"

"Ermənistan seçkilər yaxınlaşdıqca, mübarizə aparacaq qüvvələrin də kimliyinə yavaş-yavaş aydınlıq gəlir". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında politoloq Ceyhun Əhmədli deyib.

Onun sözlərinə görə, Koçaryan və Sarkisyan ayrı-ayrı blokların tərkibində seçkilərə qatılacaq: "Koçaryan "Daşnaksütyun" və "Yüksələn Ermənistan" (partiya bu ilin mart ayında təsis olunub) partiyalarının yer aldığı "Ermənistan" adlı bloka rəhbərlik edəcək. Sarkisyan isə Artur Vanetsyanın rəhbərlik etdiyi "Vətən" partiyası ilə birgə blokun tərkibində seçkilərə qatılır. Qeyd edim ki, bu partiya da 2 ay əvvəl yaranıb. Qarabağ klannının elektoral bazası zəif olan partiyalarla seçkilərə qatılmağı maraq doğurur. İlk baxışdan belə bir təəssürat yaranır ki, Qarabağ klannı parlamentdə müxtəlif adlar altında daha böyük qüvvə ilə təmsil olunmaq istəyir. Amma digər tərəfdən bu iki siyasi fiqurun ayrı-ayrı cəbhələrdə seçkilərə qatılması Moskvanın da ssenarisi ola bilər.

Xatırlatmaq istərdim ki, 2018-ci ildə "inqilab" hadisələrindən sonra Kremlin Sarkisyanı etimadı zəifləyib. Həmin prosesdə Sarkisyanın Moskva ilə məsləhətləşmədən qərar verməsi ikincinin qəzəbinə səbəb olmuşdu. Bu baxımdan ola bilər ki, Moskva Sarkisyan olmadan, Koçaryanın təmsilində parlament müxalifəti yaratmaq istəyir. Böyük ehtimalla, Sarkisyanın bloku parlamentdə təmsil olunmaq üçün zəruri olan səs faizi baryerini aşma bilməyəcəyik. Bu ilin aprel ayında Ermənistan seçki məcəlləsinə edilən dəyişikliyə görə bloklar parlamentdə mandat əldə etmək üçün minimum 8% səs toplanmalıdır. Əvvəllər bu göstərici 7% idi. Reytingi onsuzda yerlərdə sürünən Sarkisyanın

yenidən yaranmış bir partiya ilə bu səs faizini keçməsi inandırıcı görünür. Yeri gəlmişkən, məcəlləyə edilən bu dəyişiklik Paşinyanın seçki qabağı siyasi opponentlərini neytallaşdırmaq üçün həyata keçirdiyi preventiv tədbir kimi qiymətləndirilə bilər".

Politoloq həmçinin qeyd edib ki, Ermənistanın birinci Prezidenti Levon Ter-Petrosyanın da seçkilərə qatılacağı artıq dəqiqləşib: "O, rəhbərlik etdiyi "Ermənistan Milli Konqresi" partiyası ilə seçkilərə gedir. Qeyd edim ki, aprel ayında edilən dəyişikliyə əsasən, partiyaların parlamentdə təmsil olunması üçün səs faizi 5-dən 4-ə endirilib. Bu, Levonun şanslarını bir qədər artırır. Ümumiyyətlə, onun son vaxtlar həm Paşinyanı, həm də Sarkisyan-Koçaryan cütlüyünü ittiham edən bəyanatları erməni cəmiyyətində böyük əks səda yaratdı və eyni zamanda ona seçkiqabağı müəyyən rəğbət qazandırdı. Rəy sorğuları onu göstərir ki, müharibə canisi, kriminal Robert Koçaryanın reytingi yüksələn təpəyə davam edir. Paşinyanın uğursuz sərhəd təxribatı da gözənlən effekt vermədiyi üçün cəmiyyətdə ona qarşı nifrət bir qədər də artmışdır. Bütün bunlara baxmayaraq, onun digər siyasi qüvvələrlə müqayisədə daha çox səs faizi əldə edəcəyi gözlənilir, fəqət ehtimal olunan nəticələrlə Paşinyan təkbəşinə hakimiyyət qura bilməyəcəyi üçün, onun kiminlə koalisiyaya gedəcəyi maraqlıdır. Böyük ehtimalla, "Qarabağ klannı" nı hakimiyyət ortağı etməyəcək. Bununla belə 20 iyundan sonra siyasi xaosun dərinləşəcəyi istisna deyil. Seçkilərin nəticələrini isə əsasən qərarlı və heç bir siyasi qüvvəyə inanmayan seçicilərin 20 iyundakı fəallığı müəyyən edəcək. Onlar təqribən 40-50 faiz civarında kantingenti əhatə edirlər. Onların seçki gününə qədərki qərarları həlledici ola bilər".

Arzu Elsevərqızı

“Bu faciənin günahkarları AXC-Müsavat cütlüyüdür”

Tarixi faktları saxtalaşdırmaq olmaz. Xalqımız 2003-cü ildən bu günə kimi “müxalifət” deyilən qurumun hansı məqsədlərə və kimlərə qulluq etdiklərini, ən əsası isə satqıncılıqlarını bildirdi. Və bu gün son 17 ildə Azərbaycan Prezidentinin öz xalqına göstərdiyi qayğı və bütün dünyanı ağışuna alan koronavirusa qarşı mübarizədə və ən nəhayət, 30 illik torpaq həsrətinə 44 gün ərzində Ali Baş Komandanımızın diplomatik siyasəti, Müzəffər ordu-muzun əsgər və zabitlərinin rəşadəti ilə son qoymağı - Böyük Qələbə qazanması, “Biz birlikdə güclüyük!” şüarı ilə bütün uğurlu addımları atdığını xalqımız görür və öz Liderinə inanır. Ancaq həmişə olduğu kimi, bu gün də Prezidentimizin istər siyasi, istər iqtisadi, istərsə də xarici siyasət sahəsindəki bu uğurları isə müxalifəti təşvişə salıb.

Bütün çıxışlarında Prezident İlham Əliyev dəfələrlə vurğulayıb ki, bu gün erməni işğalından azad etdiyimiz torpaqlarımızın işğalçıya verilməsinin səbəbkarları AXC-Müsavat cütlüyüdür. Prezident İlham Əliyev hər zaman vurğulayıb ki, AXC-Müsavat cütlüyünün bu cinayətləri heç vaxt bağışlanılmayacaq və unudulmayacaq. Həmçinin, cinayətkarlar cəzasını çəkəcəklər: “Şuşanın 1992-ci il mayın 8-də itirilməsi böyük faciə idi. Bu faciənin günahkarları AXC-Müsavat cütlüyüdür. Hamı bunu bilməlidir, heç kim bunu unutmamalıdır. O vaxt Azərbaycanda hakimiyyət uğrunda mübarizə gedirdi. AXC-Müsavat cütlüyü hakimiyyətə can atırdı, o vaxtkı hakimiyyəti yıxmaq üçün bu tərribatı törətdi, Şuşanı faktiki olaraq düşməne təhvil verdi. O vaxt Azərbaycan müdafiə naziri AXC-Müsavat cütlüyünün törəməsi idi, onların quyruqlarından idi. Şuşanı satan birinci o olmuşdur. Sonra da demişdi ki, mənim günahım yoxdur. Necə sənin günahın yoxdur, satqın, xain. Demişdi ki, Şuşa əldən getsə, başıma güllə çaxacağam. Bu günə qədər də bu gülləni çaxmayıb öz satqın başına. AXC-Müsavat cütlüyü öz çirkin niyyətlərinə çatıb. Şuşa və ondan bir neçə gün sonra Laçın rayonunun işğal altına düşməsi nəticəsində o vaxtkı hakimiyyət kənarlaşdırılıb və hərbi çevriliş nəticəsində AXC-Müsavat hakimiyyətə gəlib. Ondən sonra Şuşanı unudub, Şuşanı faktiki olaraq ermənilərə bağışlayıb və sonra digər xəyanət törədib - 1993-cü ilin aprel ayında Kəlbəcəri düşməne təhvil verib. Günahsız, əliyalın insanları orada tək qoyub, xilas edə bilməyib, qoruya bilməyib. Ondən sonra da nə edib?! Fərarilik edib, qaçıb. Ali Baş Komandan fərari, dövlət katibi fərari, parlamentin sədri fərari, digər fərariilər qaçıb gizləndilər, biri Kələkidə, biri xaricdə. Əgər müharibə dövründə Ali Baş Komandan qaçırsa, bunun adı fərariidir, başqa adı yoxdur. Hamı bunu bilməlidir, heç kim bunu unutmamalıdır”.

“İndi biz onlara elə toy tutmuşuq ki, onlar bu dərsi əbədi yadda saxlayacaqlar”

“Bakıda möhtəşəm Dövlət Bayrağı Meydanı açılarda mən çıxış edərkən demişdim ki, gün gələcək və Azərbaycan bayrağı işğal edilmiş torpaqlarda, o cümlədən Şuşada qaldırılacaqdır”, deyən Prezident İlham Əliyev: “Bax, bu gün gəldi. Xatırlayıram, erməni separatçı rejiminin bəzi dırnaqarası nümayəndələri o vaxt demişdilər ki, ancaq bir halda Azərbaycan bayrağı Şuşada qaldırıla bilər, o da əgər Azərbaycan “Dağlıq Qarabağ respublikası”-nı tanısa və Azərbaycan Dağlıq Qarabağda öz səfirliyini açsa. Görün, nə qədər iyrənc, nə qədər təkəbbürlü ifadələr işlədilib. İndi siçan kimi oturublar, dillərini qoyublar qarınlarına. Bir kəlmə də söz deyə bilmirlər. Biz buraya qalib kimi gəlmişik, bayrağı da qaldırmışıq, azad edilmiş bütün torpaqlarda Azərbaycan bayrağı dalğalanır. Döyüşə-döyüşə gəlmişik. Heç kim bu torpaqları bizə ələ-belə verməyib. Heç bir danışıqlar heç bir əhəmiyyətə malik deyildi. Biz gördük ki, ancaq öz gücümüzle öz torpaqlarımızı azad etməliyik və bunu etdik. Bütün dünyaya gücümüzü sübut etdik, göstərdik, düşmənin başını əzdik. Düşməni məcbur etdik ki, qabağımızda diz çöksün, kapitulyasiya aktına imza atsın. Belə də oldu və alçalıcı kapitulyasiya aktı tarixdə əbədi qalacaq”.

“Xarıbülbul” festivalı bir daha onu göstərir ki, biz Şuşaya birdəfəlik qayıtmışıq”

Keçirilən tarixi “Xarıbülbul” festivalında Ali Baş Komandanımız Prezident İlham Əliyev çıxışı zamanı bildirdi ki, biz Şuşaya birdəfəlik qayıtmışıq: “Əziz Şuşa, iyirmi doqquz ildən

sonra 8 mayı azad qarşılayırsan”. Uzun illər 8 may tarixini Şuşa şəhərinin işğal günü kimi qeyd edən Azərbaycan xalqı Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı, Prezident İlham Əliyevin siyasi iradəsi və Azərbaycan Ordusunun gücü sayəsində ilk dəfə olaraq bu günü sevincle qeyd edir.

Azərbaycan xalqı üçün müstəsna tarixi, mədəni, mənəvi və rəmzi əhəmiyyətə malik olan, “Azərbaycan musiqisinin beşiyi” və “Şərqi konservatoriyası” adlandırılan Şuşa şəhərinin işğalı ilə Azərbaycan xalqının maddi-mədəni və mənəvi irsinə ağır zərbə vurulub. Şuşada memarlıq abidəsi sayılan 170-dən çox yaşayış binası, 160-dək mədəniyyət və tarixi abidə dağıdılıb, məbədgah və məscidlər təhqir və vandalizmə məruz qalıb, çox sayda nadir əlyazma nümunələri məhv edilib. Bundan əlavə, 7 məktəbəqədər uşaq müəssisəsi, 22 ümumtəhsil məktəbi, mədəni-maarif və kənd təsərrüfatı texnikumları, orta ixtisas musiqi məktəbi, 8 mədəniyyət evi, 14 klub, 2 kinoteatr, 3 muzey, turizm bazası, şərqi musiqi alətləri fabriki dağıdılıb, 20 kitabxana yandırılıb, misilsiz əlyazma nümunələri məhv edilib, müqəddəs məbəd və məscidlər təhqir edilib.

Ölkənin mədəniyyət beşiyi sayılan Şuşa şəhərinin işğal günü 28 il xalqımız tərəfindən ürək ağrısı ilə qeyd edilib. Dünya azərbaycanlıları daima qəlbində yaşatdığı Şuşanın bir gün azad olunacağı ümidini isə heç bir zaman itirməyib. Buna səbəb xalqın öz liderinə, onun sözlərinə, vədlərinə inanması olub. Xalqın Şuşanın azad olunacağına inamı, məhz Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyevin, eləcə də Prezident İlham Əliyevin dəfələrlə çıxışları və müsahibələri zamanı verdiyi vədlərlə daha da artıb. Elə bu inamla verilən vədlərin gerçəkləşməsi nəticəsində Heydər Əliyevin Azərbaycana ikinci dəfə rəhbərlik etməsi xalqın tələbi və çağırışları ilə baş tutub.

Heydər Əliyevin ikinci dəfə Azərbaycana rəhbərlik etməsi ermənilərin kabusuna çevrildi

1993-cü ildən yenidən ölkəyə rəhbərlik edən ulu öndərin Azərbaycanda hakimiyyəti gücləndirməsi Qarabağı müvəqqəti olaraq işğalda saxlamağı bacaran Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyi üçün kabusu çevrilmişdi. Ümummilli lider hər bir səfəri, beynəlxalq tədbirlərdə iştirakı, çıxışlarında Qarabağ məsələsini daim diqqətdə saxlayır, işğalçıların mənfur siyasətini dəmir məntiqi ilə ifşa edirdi.

Ulu öndərin layiqli davamçısı Şuşa vəsiyyətini reallaşdırdı

Adını tariximizə, xalqın qəlbinə qızıl hərflərlə yazdırmağı bacarmış Ulu Öndərin qoruyub saxladığı, dirçəldib müstəqil ölkə kimi irəli daşdığı Azərbaycan bu gün dünyada 21-ci əsrin müharibəsini aparən qalib dövlət kimi tanınır. Heydər Əliyevin vəsiyyəti Dağlıq Qarabağın, Şuşanın yenidən əzəli sahibinə qaytarılması olmuşdu ki, bu tarixi missiyanı onun layiqli davamçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev öten il uğurla həyata keçirdi.

Prezident İlham Əliyev 2020-ci il noyabrın 8-də Şəhidlər Xiyabanından xalqa müraciətində Şuşanın azad olunması müjdəsini verərək Ulu Öndərin vəsiyyətini yerinə yetirdiyini qürrüla qeyd etdi: “Xoşbəxt adamam ki, ata vəsiyyətini yerinə yetirdim. Şuşanı azad etdik! Bu, böyük Qələbədir! Şəhidlərimizin, Ulu Öndərin ruhu şadıddır bu gün! Gözün aydın olsun, Azərbaycan! Gözünüz aydın olsun dünya azərbaycanlıları! Əziz Şuşa, sən azadsan! Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq! Əziz Şuşa, biz səni dirçəldəcəyik!”

Sərt güc və yumşaq güc. “Dəmir yumruq” və “ipək yumruq”. Bu iki amilin vəhdəti Şuşanın daim Azərbaycan şəhəri qalmasını təmin edəcək. Çünki belə ruhu sindirmək mümkün deyil. Və...

Hər kəs etdiyi əməllərin cəzasını çəkəcək

Arzuolunmaz ssenari düzənləmək istəyənlər isə unudublar ki, nə dövlət həmin dövlətdir, nə cəmiyyət! İndi dövlət çox güclüdür, cəmiyyət isə ağı-qaradan seçə bilir. Əldə olunan nailiyyətlər sırasında təhlükəsizlik, güclü ordu, əmin-amanlıq, sabitlik, inkişaf və sosial rifah öndə gəlir. Son illər cəbhədə düşməne verilən cavab, bir qarış olsun belə torpaq verməmək, əksinə yeni mövqelər əldə etmək məhz bu gücün real göstəricisidir. Və bu satqın, erməniyə nökrçilik edənlər anlamalıdır ki, Azərbaycanın güclü ordusu var və Azərbaycan Or-

Sevinc Osmanqızı Əli Kərimli qarşıdurması: II Pərdə!

Son vaxtlar mediadan da kifayət qədər bəllidir ki, “Osmanqızı tv”-nin rəhbəri, ABŞ-da “mühacir” adı altında ölkəmizin əleyhinə fəaliyyət göstərən Sevinc Osmanqızı ilə AXCP sədri Əli Kərimli arasında kəskin qarşıdurmalar yaşanmaqdadır. Məlumdur ki, bundan bir müddət əvvəl Sevinc Osmanqızı “Osmanqızı tv”-də Əli Kərimlinin çıxışlarına embarqo qoyaraq onun reklamını aparmaqdan imtina etmişdi. Hətta mənbələrdən sızan məlumatlara görə belə ehtimala da var idi ki, AXCP sədrinin canlı efirə çıxmasına qadağa qoyanlar məhz Sevincin bağlı olduğu dairələr imiş.

Əli Kərimli üzərinə götürdüyü heç bir öhdəliklərini yerinə yetirə bilməyib

Bu dairələrin isə kimlər və hansı ölkənin xüsusi xidmət orqanı olması da məlumdur. Çünki Əli Kərimli bugünə qədər vaxtilə əlbir olduğu həmin dairələr qarşısında üzərinə götürdüyü heç bir öhdəliklərini yerinə yetirə bilməyib və nəticədə o, “qara siyahıya” salınıb. “Qara səhifəyə” düşdükdən sonra isə Kərimlinin trolları günahı məhz Sevincdə axtarmağa başladılar, üstəlik ona qarşı yağdırılan söyüşlər, təhqirlər də AXCP sədri tərəfindən verilən tapşırığın bir hissəsi idi. Lakin bir müddət sonra Əli Kərimliyə müəyyən dərəcədə “yaşıl işıq” yandırılan onun ara-sıra, yəni mütəmadi olmamaq şərti ilə yenidən “Osmanqızı tv”-yə çıxmasına icazə verdilər.

Osmanqızı Kərimlinin müsahibəsini 2 saat gecikdirdi - baxış sayı heçə endi!

Amma bu dəfə Sevinc Osmanqızı vaxtilə onun sağına da, soluna da söyüş yağdıran Əli Kərimlidən, onun trollarından öc almaq şansını əlindən buraxmayıb. Növbəti kəşf da məhz bu istiqamətdə yaşanıb. Beləliklə, SİA-ya daxil olan məlumata görə, bugünlərdə “Osmanqızı tv”-də Əli Kərimlinin müsahibəsi ilə bağlı anons qoyulsa da, videonun yayımlanması düz 2 saat gecikdirildi. Məhz bu səbəbdən də müsahibəyə baxanların sayı 500 rəqəmini keçə bilmədi. Əlbəttə, Kərimli də çoxdanıncı illərin siyasi fırıldaqçısı və dəllalı olduğuna görə, Sevincin oynadığı oyununu anlayıb və bu fakt da yaşanan qarşıdurma vəziyyətini daha da sərtləşdirib. Necə deyirlər, Sevincin öcalma siyasəti “alov üzərinə benzin töküü”.

Artıq AXCP trolları da Sevinc Osmanqızının oyununu başa düşərək hücumu keçiblər. Onlar Osmanqızını müsahibəni bilərəkdən gecikdirməkdə ittiham edirlər. Müsahibə canlı olmadığından təhqir hücumunun əmrini Əli Kərimlinin verməsi heç kimsədə şübhə doğurmur. Bu “xəmirin” isə qarşıdakı yaxın günlərdə hələ “çox su aparacağını” da bəri başdan bəlli etmək olar...

Rövşən RƏSULOĞ

dusu Ali Baş Komandanın əmri ilə qarşısına qoyulan istənilən vəzifəni yerinə yetirməyə, o cümlədən torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadirdir və buna da nail oldu.

Ancaq 28 il “müxalifətdəyem” deyən əqidəsi, məsləki satqınlıq olan AXCP sədri Əli Kərimli, Gültəkin Hacıbəyli, Cəmil Həsənlı, Sevinc Osmanqızı, Vidadi İskəndərli, Arif Məmmədov... kimilər necə ki, iş çətinə düşən kimi, “dövlətin yanında-yıq” (vəziyyət stabilləşən kimi olurlar iblislər-R.H.) deyən bu dələduzlara dövlət başçımızın : “Hər kəs bilməlidir, torpaqları satan kimdir, torpaqları əsarətdən qurtaran kimdir” çağırışı bu ünsürlərə ciddi mesaj, eyni zamanda, dərs olmalıdır”.

Həmçinin, onlar bilməlidirlər ki, torpağı, Vətəni satanları xalq heç vaxt bağışlamayacaq və xalqın qarşısında mütləq cavab verməli olacaqlar - özü də Azərbaycan xalqı və qanunları qarşısında!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Rus politoloq: ABŞ və Fransanın Ermənistanı dəstəkləməsi yaxşı hal deyil

İqor Korotçenko: “İrəvan bunu istəyir ya istəmir, fərqi yoxdur, Azərbaycanla sərhəd tənzimlənəcək və KTMT-yə edilən müraciətlər kömək etməyəcək”

Mayın 12-də rəsmi İrəvan, Azərbaycan hərbiçilərinin Ermənistanın dövlət sərhədini keçdiyini və Qaragöl bölgəsindən Zəngəzur istiqamətində 3.5 kilometr içəri hərəkət etdiyini elan etdi. Həmin gün Azərbaycan Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəhbərliyi Ermənistan tərəfi ilə danışıqlar aparmaq üçün Azərbaycan-Ermənistan sərhədinə gəldi. Daha sonra Qarabağdakı Rusiya sülhməramlılarının komandiri Rüstəm Muradov və 102-ci Rusiya bazasının nümayəndələri danışıqlara qatıldı. Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan KTMT-yə müraciət etdi və Rusiya prezidentindən də hərbi yardım istədi.

Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov Ermənistan-Azərbaycan sərhədindəki vəziyyətə görə “emosiyaları qıcıqlandırmaq” üçün heç bir səbəb olmadığını qeyd etdi. “Bircə dəfə də olsun atəş açılmadı, orada heç bir atışma baş vermədi. Oturduq, sakitcə bu vəziyyəti necə həll edəcəyimiz barədə razılığa gəldik. Bizdən kömək istədilər, hərbiçilərimiz də kömək etdi, razılaşma əldə edildi. Emosiyaları qıcıqlandırmaq üçün heç bir səbəb görmürəm, bu, sakitcə həll edilmiş bir məsələdir”- Lavrov dedi.

Daha əvvəl Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov, Rusiya liderinin Dağlıq Qarabağla bağlı üçtərəfli razılaşmaların həyata keçirilməsinə alternativ olmadığını inandığını söyləmişdi. Eyni zamanda, Paris və Vaşinqton Azərbaycanı qoşunlarını Ermənistan ərazisindən çıxarmağa çağırırdı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev isə dəfələrlə İrəvanın sərhəddəki vəziyyəti beynəlmilləşdirməyə çalışdığını vurğuladı. Əliyev vurğuladı ki, Ermənistanın sərhəd gərginliyinə əsəbi reaksiyası və müxtəlif ölkələri bu məsələyə cəlb etmək cəhdləri bölgədə daha da gərginliyə səbəb ola bilər. Azərbaycan dövlətinin başçısı bütün mübahisələrin sülh yolu ilə və danışıqlar prosesi çərçivəsində həll olunmasının vacibliyini bildirdi.

Tanınmış politoloq, Milli Müdafiə jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenko “Moskva-Bakı” portalına vəziyyətini şərh edib. Ekspertin şərhini təqdim edirik:

“Rusiya Cənubi Qafqazdakı vəziyyəti gərginləşdirməkdə maraqlı deyil, Ermənistan və Azərbaycan arasındakı sərhədin delimitasiyası və sonrakı demarkasiya prosesinin sakit olmasında maraqlıdır.

Kremlin və Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin sakit mövqeyi, Moskvanın bu prosesi siyasiləşdirmək niyyətində olmadığını ən yaxşı göstəricisidir ki, bu gün rəsmi İrə-

vanın etdiyi şeydir, Rusiya isə rəsmi İrəvanın istədiyi rol, yəni, Ermənistanın tərəfində oynama-yacaq.

Rusiyanın mövcud vəziyyətlə bağlı mövqeyi eyni dərəcədədir. Bu, bir daha göstərir ki, rəsmi Moskva rəsmi İrəvana sakitləşmək, isterika atmamaq, sərhədləri müəyyənləşdirmək üçün aydın başa düşülən mövzunu lazımsız dərəcədə siyasiləşdirməmək signalı verir, hər şey sakit rejimdə, isterika, qışqırıq, ittiham olmadan həyata keçirilə bilər.

Beləliklə, Rusiya, prosesi diplomatik, siyasi dildən praktiki həllərinə çevrildiyi təqdirdə, Ermənistanı təmkinli davranmağa çağırırdı, onu tərəflərlə bir araya gətir-

növbədə, Rusiya maraqlarının mövcud olduğu zonadır.

ABŞ da bu prosese qarışır, erməni lobbisi işə başlayır və nəticədə ABŞ-dan zənglər gəlir, bəzi açıqlamalar verilir. Bayden “erməni soyqırımı”nı tanıdığından, heç olmasa bir növ tarazlığı qorumaq üçün Xocalı soyqırımının tanınmasını elan etsələr daha yaxşı olar. Bu, həqiqətən Vaşinqtonun çox yaxşı bir qərarı olardı. Və gözlənilmədikləri bir bölgəyə dırmaşmaq la məşğul olurlar. Rusiyanın Qarabağ istiqamətindəki mövqeyi ən balanslı, aydın, başa düşüləndir və burada bütün nöqtələr dəqiq və aydın yerləşdirilmişdir.

Fransa və ABŞ-ın bu cür açıqlamaları Rusiyaya qarşı çıxır. Bu ölkələr Cənubi Qafqazdakı vəziyyətə bir şəkildə təsir göstərmək istəyirlər, çünki müharibədən sonrakı nizamlaşma çərçivəsindən atıldıqları ortaya çıxdı. Münaqişənin həllində əsas rol oynayan Rusiya idi. Ancaq bildiyimiz kimi, ABŞ-ın Ermənistandakı postsovet məkə-

məyə çağırırdı.

Nikol Paşinyan rəsmi olaraq KTMT-yə və Rusiyaya yardım üçün müraciət etdi. Və Moskvanın və KTMT-nin sakit reaksiyası ilə açıq şəkildə bildirdilər ki, sərhədlərin demarkasiyası və delimitasiyası məsələsi siyasiləşdirilməməli, danışıqlar masasında ulamadan, “Kömək et, bizə hücum olun!”- deyər qışqırmadan sakitcə həll olunmalıdır. Axı bu, həqiqətən bir sərhəd insidenti deyil, Sergey Lavrovun da diqqət çəkdiyi kimi atışmalara və ya itkilərə səbəb olmayan bir vəziyyətdir.

Rusiya bu vəziyyətdə ənənəvi olaraq çox təmkinli bir pragmatik mövqə tutdu. Azərbaycana bəzi müraciətlər yazmaq üçün erməni dilinə də yiyələnmiş prezident Makronun dəstəyini bildirdiyi Fransadan fərqli olaraq. Bu, çox güclüncə və axmaq görünür. Fransa özü problemlərlə doludur, Makron bunları həll etsə daha yaxşı olar. Üstəlik, hərbiçilər və siyasətçilər Fransanın daxili təhlükəsizliyinə təhdidlərdən danışır. Fransanın lideri Makron buna diqqət yetirməli və getməyin lazım olmadığı yərə getməməlidir. Makronun Paşinyanla çəkdiyi selfini xatırlayırıq. İnsafən, selfi çəkmək istəyirlər. Ancaq bu, yalnız gülüşə səbəb olur. Cənubi Qafqaz zonası, ilk

nında ən böyük səfərliliyi var. Bu da bir sualdır- orada nə edirdilər. ABŞ bölgədəki siyasi və hərbi nüfuzunu itirir, amma təsir etmək istəyirlər. Əgər Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi yenidən alovlanarsa, bu, ABŞ-a ehtiyac duyduğu “çirkli suda balıq tutmağa” imkan verəcəkdir, buna görə də bəzi açıqlamalar və təlimlərlə buraya gəlirlər. Dövlət Departamenti belə bir sıra məsələlərdə ermənipərəst siyasət həyata keçirir. ABŞ kimi böyük bir gücün Qarabağ münaqişəsi iştirakçılarından birinin yanında olması yaxşı deyil.

Hadisə ilə əlaqədar KTMT də Ermənistanın tələbinə baxmayaraq sakit reaksiya göstərir, çünki təşkilata üzv ölkələrin hər hansı bir eskalasiyaya ehtiyacı yoxdur. KTMT-nin bütün liderləri vəziyyəti mükəmməl başa düşən və dərk edən siyasətçilərdir və heç biri Ermənistan üçün “yanan şabalıdı ocaqdan çıxartmayacaq”.

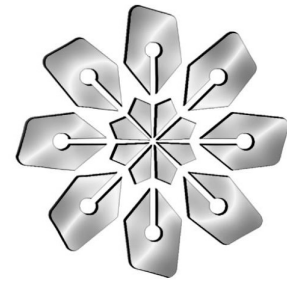
Ermənistanın keçmiş prezidenti Robert Koçaryan belə, KTMT ölkələrinin niyə təşkilatın üzvlü olan Ermənistanla nisbətə, təşkilata üzv olmayan Azərbaycanla münasibətlərinin daha yaxşı olduğunu soruşur. Bunun Koçaryanın Ermənistandakı seçkilər ərəfəsindəki siyasi açıqlaması olduğu başa düşüləndir, amma bu

belədir. Xüsusilə, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həll mərhələsinə qədər qoyduğu zaman Cənubi Qafqazda yeni bir eskalasiya mərhələsi heç kimə lazım deyil.

Paşinyan burnunda seçki keçirir, ona görə də Ermənistanın, Ermənistan sərhədlərinin maraqlarının əsas müdafiəçisi kimi çıxış etmək istəyir. Lakin KTMT liderlərindən heç biri Paşinyanın ifasında köməkçi rol oynamaq istəmir və bu heç vaxt da olmayacaq. Çox təəssüf ki, rəsmi İrəvan və Paşinyan səs-küyüdür, Ermənistan səs-küyüdür. Azərbaycan sakitdir- ədalətini, gücünü, mənəvi üstünlüyünü hiss edir.

Azərbaycan Prezidentinin vurğuladığı kimi, bu məsələnin heç kimin beynəlmilləşdirməsinə ehtiyac yoxdur. Bu, Azərbaycanla Ermənistan arasındakı ikitərəfli münasibətlər məsələsidir. Aydındır ki, Ermənistanda bu prosesdən çox narazı qalacaq, çünki burada on illərdir ki, Azərbaycan torpaqlarının öz torpaqları olduğu siyasəti tətbiq olunur. Bu işğal olunmuş torpaqlarda 30 ilə yaxındır nə edirdilər? Təbii sərvətlərdən istifadə etdilər, meşələri qırdılar, ekologiyanı məhv etdilər. Çıxmazdan əvvəl əllərində olan hər şey yandırıldı, dağıldı və kəsildi. Bir vaxtlar işğal zamanı qaçmış azərbaycanlı qaçqınların tərk etdikləri evləri yandırdılar. Bu, həm də bir münasibətin, son dərəcə ləyaqətsiz bir davranışın göstəricisidir. İndi isə erməni tərəfinin bir qışqınlığı var: necə olur- təxminən 30 ildir ki, bu torpaqlardan istifadə olunur, özlərinin olduğuna inanırdılar, amma sonda beynəlxalq hüquq normalarına görə onlara dedilər: bağışlayın, sərhədi dəqiq və aydın şəkildə çəkməyə ehtiyac var və bu da onlarda beyin partlamasına səbəb oldu.

Sərhəd müəyyənləşdiriləcək, təyin ediləcək və buna ilk növbədə Ermənistan özü ehtiyac duyacaq. Bütün bunlar beynəlxalq hüquq, mövcud qanuni sərhəd prosedurları çərçivəsində sabitlik üçün həyata keçirilir”.

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə “Ermənistan-Azərbaycan, ərazilərin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

21 may

“Mançester Siti”nin futbolçusu ilin ən yaxşısı seçildi

“**M**ançester Siti”nin müdafiəçisi Ruben Dias İngiltərədə ilin ən yaxşı futbolçusu seçilib. Portuqaliyalı futbolçu İngiltərə Futbol Jurnalistləri Assosiasiyasının versiyasına görə bu mükafata layiq görülüb. Bu barədə “Mançester Siti”nin mətbuat xidməti məlumat yayıb. SİA-nın xarici mətbuatı istinadən verdiyi məlumata görə, Dias səsvərmədə “Tottenhem”in hücumçusu Harri Keyni və komanda yoldaşı Kevin de Bruyneni qabaqlayıb. 2020-ci ilin sentyabrından “Mançester Siti”də çıxış edən Dias bu mövsüm Premyer Liqada 31 oyuna çıxıb.

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

Məşhur rejissor ata-anası tərəfindən tikə-tikə doğrandı!

İran dünən 47 yaşlı rejissor Babək Horramdinin ölümü ilə sarsıldı. SİA-nın xarici mətbuatı istinadən verdiyi məlumata görə, Horramdi paytaxt Tehrandə öz evində ata-anası tərəfindən öldürülüb. Onun bədənini üç hissəyə bölünüb. Daha sonra isə Ekbatan bölgəsinə zibil qabına atılıb. Hadisədən sonra atası cinayəti yoldaşı ilə birlikdə törətdiyini etiraf edib: “Yeməyinə yuxu dərmanı əlavə etdik. Təsirsiz hala düşəndən sonra onu parçalara böldük və çantaya qoyduq. Sonra isə ən yaxın zibilliyə atdıq”

Qeyd edək ki, səbəb olaraq ata oğlunun dərs dediyi tələbələrə uyğunsuz hərəkətlər etdiyini və gənc yaşlarından daima onları narahat etdiyini deyib. Onu ayrı evə çıxmağa razı salmağa çalışdıklarını, amma onun isə buna razı olmadığını da əlavə edib. Xatırladaq ki, ata Abdullah Horramdin qızını və kürəkənini də eyni qaydada öldürdüyünü etiraf edib.

Gülər Səfərova

Gündəlik həyatda istifadə etdiyimiz qidalar sağlamlığımıza zərər verə bilər. SİA-nın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, yemək vərdişlərində etdiyimiz səhvlər damarların tıxanmasına səbəb olur. Təqdim etdiyimiz məlumatdan sonra istehlak etməyi sevdiniz qidaların siyahısını nəzərdən keçirməli ola bilərsiniz. Damarlar tıxandığında, ürəyiniz bədən digər hissələrinə qan daşıya bilməz. Bu vəziyyət ürək xəstəlikləri yaradır. Ürək-damar sağlamlığınızı qorumaq üçün pəhrizdə bəzi dəyişikliklər etməyiniz lazımdır.

Ət

Ət doymuş yağ və xolesterolla zəngin qidadır. Bu səbəbdən həftədə 2 və ya daha çox miqdarda istehlak edilən yağlı qırmızı ət damarlarınızın tıxanmasına səbəb ola bilər.

Yumurta

Sarının içində damarları bağlayan çox miqdarda lipoprotein var. Bir yumurtada 5 qram yağ, 186 milliqram xolesterol var.

Toyuq dərisi

Toyuq və hinduşka dərisi ola bilər. Hər ikisi də damarların divarlarında yağ yığılmasına kömək edir. Məsələn, toyuq qanadları ümumiyyətlə dərisi soyulmadan qızardılır. Zərərsiz görünərsə də, dəridə kalori və lipoprotein miqdarı çoxdur. Yalnız bir qızardılmış toyuq qanadında

Diqqətli olun: Bu qidalar damarları tutur

10 qram yağ və 160 kalori var.

Trans yağ

Hər gün yedikimiz qidaların əksəriyyətində trans yağlar və ya qismən hidrogenləşmiş əsas yağ turşuları var. Bu damar tutulmasının əsas səbəblərindən biridir. Bunlara tez-tez işlənmiş qidalar, marqarin, bişmiş məhsullar və dondurulmuş qidalarda rast gəlinir.

“Əgər qadın siqaret çəkirse deməli...”

Müasir qadınların siqaretə daha gənc yaşlarından aludə olması və daha çox siqaret çəkmələri ciyər xərçəngi xəstəliyi riskinin kəskin dərəcədə artmasının əsas səbəblərindən biri sayılır. Siqaret çəkən qadınlar arasında ölüm əmsalı kişilərlə eyni göstəriciyə qədər yüksəlib. Qadınların siqaretə ilk kütləvi aludəçiliyi 1950-60-cı illərə təsadüf edir. Həmin illərdə siqaret çəkən qadınların çəkməyənlərə nisbətən ciyər xərçəngindən ölmək ehtimalı 3 dəfə artıq idi.

2000-2010-cu illərdə siqaret çəkənlərin tibbi müayinələrinin nəticələri onların çəkməyən qadınlara nisbətən ciyər xərçəngi xəstəliyinə tutulma riskinin 25 dəfə artıq olmasını aşkar edib.

“Qadın gələcəyin anasıdır. Uşaq isə gələcəyin özü. Bu mənada qadının daha sağlam olması vacibdir. Siqaretdən istifadə edən qadınlarda bu və ya digər səviyyədə xəstəlik olmamış deyil”. Bu sözləri isə SİA-ya açıqlamasında ekspert Ceyhun Musaoğlu qeyd edib.

O, sözlərinə belə davam edib: “Ümumiyyətlə, siqaret çəkmək hər kəsə ziyanlıdır. Təbii ki, siqaretdən daha çox kişiler istifadə edirlər. Qadının isə siqaret çəkməsi həmişə neqativ münasibətlə qarşılanıb. Bu mənada qadının daha sağlam olması çox vacibdir”.

Bakıda polis qadını güllələyib öldürdü

Bakıda polis qadını güllələməsi və daha sonra intihara cəhd etməsi faktı ilə bağlı cinayət işi başlanıb. Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinin rəhbəri Günay Səlimzadə bildirib ki, qeyd edilən faktla bağlı Baş Prokurorluğun istintaq idarəsinin Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddəsi ilə cinayət işi başlanıb: “Hazırda Baş Prokurorluğun istintaq idarəsinin, eləcə də Kriminalistika şöbəsinin və Yasamal rayon Prokurorluğunun əməkdaşları hadisə yerindədir”. G.Səlimzadə onu da qeyd edib ki, bu barədə ictimaiyyətə əlavə məlumatın verilməsi təmin ediləcək.

Xatırladaq ki, dünən - mayın 20-də günorta saatlarında Yasamal rayonu ərazisində rayon polis idarəsinin əməkdaşı, 1995-ci il təvəllüdlü Həsən Osmanov qısqanclıq zəminində tabel silahından atəş açaraq, tanış 1996-cı il təvəllüdlü Fatimə Hüseynovanı qətlə yetirib, özü isə intihara cəhd edib. H.Osmanovun sağlamlıq durumu ağır qiymətləndirilir.

ELAN

“Nəqliyyat Təlim Tədris Mərkəzi” MMC tərəfindən Əliyev Nihad Ədalət oğluna sürücülük vəsiqəsi almaq üçün verilmiş AN 042580 sayılı şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel:598-33-90 Faks:493-11-62**

**Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.**

Qəzet “Səs”in kompüter mərkəzində yayılır, səhifələnilir.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**